

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 3. november 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-730-1205
Dok.: JAU40714

**Forslag
til**

Lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union og lov om udlevering af lovovertrædere

(Gennemførelse af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. og rammeafgørelsen om afgørelser afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen)

§ 1

I lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, som ændret ved § 1 i lov nr. 347 af 14. maj 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, nr. 2, affattes således:

”2) bødestraf og fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning,”

2. I § 1, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

”3) pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse og”

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. Overskriften til *afsnit III* affattes således:

”Afsnit III

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Bødestraf, fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning samt pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrkelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse”

4. § 20, stk. 1, nr. 6, litra b, affattes således:

”b) ikke er mødt personligt frem, medmindre det i attesten er anført, at personen i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

- i. er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og var blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om den pågældende ikke var til stede under retssagen,
- ii. var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,
- iii. har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist, eller
- iv. udtrykkeligt er blevet underrettet om retssagen om muligheden for at være til stede under retssagen, men har givet afkald på retten til et mundtligt retsmøde og udtrykkeligt har tilkendegivet, at sagen ikke bestrides.”

5. § 29 d, nr. 6, affattes således:

- ”6) den domfældte ifølge oplysningerne i den attest, som er omhandlet i § 48, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at domfældte i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid
- a) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,
  - b) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, eller
  - c) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist.”

6. Efter § 29 k indsættes:

”Kapitel 6 b

Anerkendelse af domme og afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse

§ 29 l. Reglerne i dette kapitel finder anvendelse på følgende strafferetlige afgørelser:

- 1) Domme, hvori straffastsættelse er udsat, når der i dommen eller ved efterfølgende afgørelse i stedet er fastsat en eller flere pligter eller påbud,

- 2) domme, hvori fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning er udsat, når der i dommen eller ved efterfølgende afgørelse i stedet er fastsat en eller flere pligter eller påbud,
- 3) domme, som fastsætter en anden straf end frihedsstraf, frihedsberøvende foranstaltning eller bødestraf, og som pålægger en pligt eller et påbud (alternativ sanktion), og
- 4) domme eller endelige afgørelser, der træffes på grundlag af en dom, om prøveløsladelse med pålæg om en eller flere pligter eller påbud.

§ 29 m. En dom eller afgørelse omfattende af § 29 l, som er afsagt eller truffet i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), anerkendes, og tilsyn overtages, på anmodning fra udstedelsesstaten, hvis den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold her i landet og er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage hertil, medmindre der er grundlag for at afslå anerkendelse af dommen eller afgørelsen efter § 29 o, stk. 2, § 29 p eller § 29 q. Behandlingen af anmodninger om anerkendelse og overtagelse af tilsyn sker efter reglerne i kapitel 12.

Stk. 2. På anmodning fra udstedelsesstaten og efter ønske fra den domfældte kan en dom eller afgørelse anerkendes, selv om domfældte ikke på tidspunktet for anmodningen har lovligt og sædvanligt ophold her i landet, hvis det skønnes formålstjenligt af hensyn til den pågældendes mulighed for resocialisering.

Stk. 3. Når betingelserne for anerkendelse og overtagelse af tilsyn er opfyldt, jf. stk. 1 og 2, og udstedelsesstaten er underrettet om afgørelsen herom, jf. § 54, stk. 1, overtager justitsministeren eller den, som justitsministeren bemyndiger hertil, tilsynet med de pligter eller påbud, som er tilknyttet dommen eller afgørelsen, når der er tale om:

- 1) pligt til at meddele en bestemt myndighed ændring af bopæl eller arbejdsplads,
- 2) pligt til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder i udstedelses- eller fuldbyrdelsesstaten,
- 3) begrænsninger i muligheden for at forlade fuldbyrdelsesstatens område,
- 4) påbud med hensyn til adfærd, opholdssted, uddannelse eller fritidsaktiviteter eller begrænsninger i eller regler for udøvelse af arbejde,
- 5) pligt til at henvende sig til en bestemt myndighed på et bestemt tidspunkt,
- 6) pligt til at undgå kontakt med bestemte personer,
- 7) pligt til at undgå kontakt med bestemte genstande, der er blevet anvendt eller med sandsynlighed kan anvendes af den domfældte til at begå en strafbar handling,

- 8) pligt til økonomisk at erstatte skader forvoldt ved lovovertrædelsen og/eller pligt til at bevise, at en sådan pligt er overholdt,
- 9) pligt til samfundstjeneste,
- 10) pligt til at samarbejde med en tilsynsførende eller med en repræsentant for en social tjeneste, hvis ansvarsområde omfatter domfældte, eller
- 11) pligt til at underkaste sig terapi eller afvænnning.

Stk. 4. En pligt eller et påbud, som på grund af sin art eller varighed ikke er foreneligt med de pligter eller påbud, som i henhold til dansk lovgivning kan fastsættes for en tilsvarende strafbar handling, kan tilpasses i overensstemmelse med en pligt eller et påbud, som ville kunne fastsættes her i landet. Den tilpassede pligt eller påbud skal ligge så tæt som muligt på den oprindelige pligt eller påbud, som er fastsat i udstedelsesstaten, og må ikke udgøre en skærpelse i forhold hertil.

Stk. 5. Hvis varigheden af pligten eller påbuddet overstiger den maksimale varighed, som kan fastsættes i henhold til dansk lovgivning, ned sættes varigheden til det maksimale, som kan fastsættes i henhold til dansk lovgivning.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager om overtagelse af tilsyn.

§ 29 n. Når tilsyn er overtaget efter § 29 m, stk. 3, finder straffeloven og straffuldbyrdelesloven samt administrative forskrifter udstedt i henhold til straffuldbyrdelesloven anvendelse på alle senere afgørelser, der træffes her i landet i forbindelse med tilsynet.

Stk. 2. En afgørelse om fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning eller om genindsættelse fra prøveløsladelse træffes ikke her i landet, hvis en handling svarende til den, der ligger til grund for udstedelsesstatens dom, ikke er strafbar efter dansk ret, medmindre det skønnes formålstjenligt af hensyn til den domfældtes mulighed for resocialisering. Bliver en sådan afgørelse relevant, og skønnes det ikke formålstjenligt at træffe afgørelsen her i landet, overføres afgørelseskompetencen i stedet til den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

Stk. 3. En afgørelse om fastsættelse af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning træffes ikke her i landet, hvis en handling svarende til den, der ligger til grund for udstedelsesstatens dom, ikke tillige er strafbar efter dansk ret. Bliver en sådan afgørelse relevant, overføres afgørelseskompetencen i stedet til den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

Stk. 4. Hvis der skal træffes afgørelse om fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som overstiger den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, nedsættes straffen til den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning.

Stk. 5. Hvis den i stk. 4 omhandlede frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning på grund af sin art ikke er forenelig med sanktionerne i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, kan straffen tilpasses til en lignende sanktion, der ville kunne anvendes her i landet. Den tilpassede sanktion må ikke udgøre en skærpelse i forhold til den idømte sanktion.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 finder tilsvarende anvendelse på afgørelser om fuldbyrdelse af reststraffen for prøveløsladte.

Stk. 7. Udstedelsesstaten underrettes på anmodning og uden unødigt ophold om den maksimale straf, som i henhold til dansk lovgivning kan fastsættes for den lovovertrædelse, der gav anledning til dommen, og som kan pålægges domfældte i tilfælde af overtrædelse af den eller de pågældende pligter eller påbud.

§ 29 o. En dom omfattet af § 29 l, der vedrører en af nedenstående handlinger, og en afgørelse omfattet af § 29 l, der er knyttet til en sådan dom, kan anerkendes her i landet, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis sådanne handlinger efter lovgivningen i udstedelsesstaten kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år:

- 1) Deltagelse i en kriminel organisation.
- 2) Terrorisme.
- 3) Menneskehandel.
- 4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- 5) Ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.
- 6) Ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosivstoffer.
- 7) Bestikkelse.
- 8) Svig, herunder svig, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- 9) Hvidvaskning af udbytte fra strafbart forhold.
- 10) Falskmøntneri, herunder forfalskning af euroen.
- 11) Internetkriminalitet.
- 12) Miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter.
- 13) Menneskesmugling.
- 14) Forsætligt manddrab og grov legemsbeskadigelse.

- 15) Ulovlig handel med menneskevæv og -organer.
- 16) Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning.
- 17) Racisme og fremmedhad.
- 18) Organiseret eller væbnet tyveri.
- 19) Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande.
- 20) Bedrageri.
- 21) Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning.
- 22) Efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter.
- 23) Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel hermed.
- 24) Forfalskning af betalingsmidler.
- 25) Ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer.
- 26) Ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.
- 27) Ulovlig handel med stjalne motorkøretøjer.
- 28) Voldtægt.
- 29) Brandstiftelse.
- 30) Strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed.
- 31) Skibs- eller flykapring.
- 32) Sabotage.

Stk. 2. Uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde kan anerkendelse af en dom eller afgørelse omfattet af § 29 l afslås, hvis en handling svarende til den, som ligger til grund for den pågældende dom, ikke er strafbar efter dansk ret.

§ 29 p. Anerkendelse af domme og afgørelser omfattet af § 29 l kan afslås, hvis

- 1) den attest, som er omhandlet i § 48, ikke foreligger, er mangelfuld eller er i åbenbar uoverensstemmelse med dommen og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en rimelig frist,
- 2) kriterierne for anerkendelse af dommen eller afgørelsen og overtagelse af tilsyn efter § 29 m, stk. 1-2, ikke er opfyldt,
- 3) der er grund til at formode, at pligten eller påbuddet er idømt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældende kan blive dårligere stillet af disse grunde,
- 4) straf ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse efter dansk ret,
- 5) der efter dansk ret ikke kan føres tilsyn med de pågældende pligter eller påbud på grund af immunitet,

- 6) den domfældte på gerningstidspunktet var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15,
- 7) dommen eller afgørelsen omfatter lægebehandling eller terapi, som uanset muligheden for tilpasning efter § 29 m, stk. 4, ikke kan underkastes tilsyn i henhold til det danske retssystem eller sundhedsvæsen,
- 8) pligten eller påbuddet, som er fastsat i dommen eller afgørelsen, er af en varighed på under seks måneder,
- 9) dommen eller afgørelsen vedrører en strafbar handling, som helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende er begået her i landet eller på et sted, der ligestilles hermed, eller
- 10) den domfældte ifølge oplysningerne i den attest, der er omhandlet i § 48, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid
  - a) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,
  - b) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen eller
  - c) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist.

§ 29 q. Anerkendelse af domme og afgørelser omfattet af § 29 l kan afslås, hvis den pågældende dom vedrører samme forhold, som den domfældte tidligere er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en

anden stat end udstedelsesstaten (forbud mod dobbelt strafforfølgning). Tilsvarende gælder, hvis den pågældende er benådet her i landet for handlingen. Hvis den domfældte tidligere er dømt i en anden stat end Danmark, kan anerkendelse dog kun afslås, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes i domsstaten.

Stk. 2. Anerkendelse kan tillige afslås, hvis tiltale er frafaldet eller påtale er opgivet her i landet for de forhold, som den pågældende dom vedrører, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

§ 29 r. Inden der træffes afgørelse om afslag på anerkendelse i medfør af § 29 p, nr. 1, 2, 7, 8, 9 og 10 eller § 29 q, stk. 1, skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten høres og om nødvendigt anmodes om straks at tilvejebringe supplerende oplysninger til brug for afgørelsen. Afgørelsen om anerkendelse af dommen eller afgørelsen kan i de i § 29 p, nr. 1, nævnte tilfælde udsættes, indtil attesten foreligger i fuldstændig stand.

Stk. 2. Efter aftale med udstedelsesstaten kan det i forbindelse med en afgørelse om afslag på anerkendelse efter § 29 o, stk. 2, § 29 p eller § 29 q besluttes, at tilsyn overtages efter § 29 m, stk. 3, på trods af afslaget på anerkendelse, dog således at ansvaret for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet ikke overtages. Udstedelsesstaten skal i disse tilfælde uden unødigt ophold underrettes om den domfældtes tilside sættelse af pligter og påbud og alle øvrige oplysninger, som er af betydning for udstedelsesstatens mulighed for at træffe efterfølgende afgørelser i sagen.

§ 29 s. Tilsyn med en dom eller en afgørelse efter § 29 m, stk. 3, ophører her i landet, hvis udstedelsesstaten inden 10 dage efter modtagelsen af underretning efter § 29 n, stk. 7, eller § 29 t, nr. 5, tilbagekalder den i § 48 omhandlede attest, medmindre tilsyn i Danmark allerede er indledt.

Stk. 2. Tilsyn med en dom eller en afgørelse efter § 29 m, stk. 3, ophører endvidere her i landet, og tilsynet føres tilbage denne stat, hvis

- 1) den domfældte forsvinder eller ikke længere har sit lovlige og sædvanlige opholdssted her i landet, eller
- 2) der er indledt en ny straffesag mod den pågældende i udstedelsesstaten, og udstedelsesstaten beder om, at tilsynet føres tilbage til udstedelsesstaten.

§ 29 t. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes skriftligt og uden unødigt ophold om

- 1) videresendelse af en dom og, hvis det er relevant, en afgørelse omfattet af § 29 l og den i § 48 omhandlede attest til rette myndighed her i landet,
- 2) at overtagelse af tilsyn er ikke mulig, fordi den domfældte ikke kan spores her i landet,
- 3) den endelige afgørelse om anerkendelse af dommen eller afgørelsen og om overtagelse af tilsyn,
- 4) afslag på anerkendelse af dommen eller afgørelsen og overtagelse af tilsyn samt begrundelsen herfor,
- 5) afgørelser om tilpasning af pligter eller påbud samt begrundelsen herfor,
- 6) efterfølgende afgørelser som omhandlet i § 29 n eller afslag på at træffe sådanne afgørelser,
- 7) afgørelser om amnesti eller benådning, som bevirker, at der ikke føres tilsyn med pligter eller påbud, og, når det er relevant, begrundelsen herfor, og
- 8) afgørelser om, at tilsynet føres tilbage til udstedelsesstaten, jf. § 29 n, stk. 2 og 3, og § 29 s, stk. 2.”

7. § 33, stk. 1, nr. 5, affattes således:

”5) det følger af oplysningerne i attesten, at den pågældende er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

- a) enten er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelse, på en sådan måde, så det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,
- b) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, eller
- c) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den

pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist.”

8. § 48, stk. 3, affattes således:

”*Stk. 3.* Afgørelsen om, hvorvidt en afgørelse om bødestraf, fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning eller konfiskation kan fuldbyrdes her i landet, eller om, hvorvidt en afgørelse om pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse kan anerkendes og tilsyn overtages, udsættes i det nødvendige tidsrum, hvis det findes nødvendigt at tilvejebringe en dansk oversættelse af udstedelsesstatens afgørelse.”

9. § 54, stk. 1, affattes således:

”*Stk. 1.* Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, træffer afgørelse om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf, fængselsstraf eller andre frihedsberøvende foranstaltninger og konfiskation, og om anmodninger anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse, jf. dog stk. 2.”

10. I § 54 indsættes som *stk. 4*:

”*Stk. 4.* Afgørelser om anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse og afslag på anmodninger herom træffes hurtigst muligt og senest 60 dage efter modtagelsen af dommen eller afgørelsen. Udstedelsesstaten underrettes, hvis det på grund af ekstraordinære omstændigheder ikke er muligt at overholde fristen.”

11. § 59, stk. 2, affattes således:

”*Stk. 2.* Attester, der i medfør af denne lov fremsendes til en anden medlemsstat med henblik på fuldbyrdelse af afgørelser om bødestrafte og konfiskation, og med henblik på anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter eller påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse, skal attesteres af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil.”

12. Efter § 60 a indsættes:

”§ 60 b. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan anmode en anden medlemsstat om at anerkende og føre tilsyn med en dom eller en afgørelse som nævnt i § 29 1, når den domfældte er vendt tilbage til denne medlemsstat eller ønsker at vende tilbage til medlemsstaten.

Stk. 2. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan desuden anmode en anden medlemsstat end den, hvor domfældte har lovligt eller sædvanligt ophold, om at anerkende og føre tilsyn med dommen eller afgørelsen, hvis den domfældte ønsker det, og medlemsstaten har givet sit samtykke hertil.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager, der er omfattet af denne bestemmelse.”

§ 2

I lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 494 af 12. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 10 g affattes således:

”§ 10 g. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan ikke finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

- 1) enten er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,
- 2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,

- 3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist, eller
- 4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.”

2. I § 18 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

”Stk. 4. Den, der i sager omfattet af § 10 g, nr. 4, på grundlag af en europæisk arrestordre begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom som nævnt i § 10 g, kan, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, anmode om at få udleveret en genpart af dommen, inden udleveringen gennemføres.”

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

§ 3

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden og kan herunder fastsætte, at lovens bestemmelser træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslaget i hovedtræk

2. Rammeafgørelse om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse

2.1. Gældende ret

2.1.1. Overførelse af tilsyn med betingede domme mv.

2.1.2. Dansk rets materielle bestemmelser om betingede domme og prøveløsladelse

2.1.2.1. Betingede domme

2.1.2.2. Prøveløsladelse

2.2. Indholdet af rammeafgørelse

2.2.1. Rammeafgørelsens anvendelsesområde

2.2.2. Krav til indholdet af den strafferetlige afgørelse og til fremsendelsen af afgørelsen

2.2.3. Fuldbyrdelsesstatens afgørelse om anerkendelse og tilsyn mv.

2.2.4. Fuldbyrdelsesstatens underretning om anerkendelse og tilsyn mv.

2.2.5. Efterfølgende afgørelser

2.2.6. Ophør af fuldbyrdelsesstatens kompetence

2.2.7. Samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder mv.

2.2.8. Forholdet til andre aftaler og ordninger

2.2.9. Gennemførelse og ikrafttræden

2.3. Lovforslagets udformning

2.3.1. Betingelserne for anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med betingede domme, alternative sanktioner og afgørelser om prøveløsladelse

2.3.1.1. Afslagsgrunde

2.3.1.1.1. Krav til attest

2.3.1.1.2. Lovligt og sædvanligt ophold

2.3.1.1.3. Dobbelt strafbarhed

2.3.1.1.4. Immunitet

2.3.1.1.5. Forbud mod dobbelt strafforfølgning

2.3.1.1.6. Den kriminelle lavalder

2.3.1.1.7. Lægebehandling og terapi

2.3.1.1.8. Varigheden af vilkåret eller den alternative sanktion

2.3.1.1.9. Forældelse

2.3.1.1.10. Jurisdiktion – handlinger begået helt eller delvist i Danmark

2.3.1.1.11. Udeblivelse

2.3.1.1.12. Straf på grund af køn, religion, race, etnicitet mv.

2.3.2. Konsekvenser af afslag

- 2.3.3. Virkningen af anerkendelse og overtagelse af tilsyn med betingede domme, afgørelser om prøveløsladelse mv.
- 2.3.3.1. Overtagelse af tilsyn
- 2.3.3.2. Tilpasning af pligter og påbud
- 2.3.3.3. Efterfølgende afgørelser
- 2.3.4. Kompetente myndigheder og behandling af sager
- 2.3.5. Underretning af udstedelsesstaten
- 2.3.6. Danmark som udstedelsesstat
- 2.3.7. Forholdet til andre aftaler

3. Rammeafgørelse om afgørelser afsagt in absentia

- 3.1. Gældende ret
  - 3.1.1. Fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser afsagt in absentia
  - 3.1.2. Retsplejelovens regler om udeblivelsesdomme
  - 3.1.3. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol
- 3.2. Indholdet af rammeafgørelsen
  - 3.2.1. Rammeafgørelsens formål og anvendelsesområde
  - 3.2.2. Betingelser for at kunne afslå afgørelser afsagt in absentia
  - 3.2.3. Frist for gennemførelse
- 3.3. Lovforslagets udformning
  - 3.3.1. Ændringer i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser inden for Den Europæiske Union
  - 3.3.2. Ændringer i udleveringsloven

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. De administrative konsekvenser for borgere

7. De miljømæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder mv.

10. Sammenfattende skema

1. Lovforslaget i hovedtræk

1.1. Formålet med lovforslaget er at indføre de regler, som er nødvendige for, at Danmark kan opfylde Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner (herefter rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alterna-

tiv sanktion eller ved prøveløsladelse) og Rådets rammeafgørelse af 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af en række rammeafgørelser med henblik på styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen (herefter rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia).

Folketinget har tidligere givet sit samtykke i medfør af grundlovens § 19, stk. 1, til vedtagelsen af de to rammeafgørelser. Det skete ved folketingsbeslutning af 27. maj 2008 om udkast til rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse (B 78) og folketingsbeslutning af 18. december 2008 om udkast til rammeafgørelse om afgørelser afsagt in absentia (B 8).

Rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. er efterfølgende blevet vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. november 2008 og er offentliggjort i EU-tidende nr. L 337/102 af 16. december 2008. Rammeafgørelsen er optrykt som bilag 2 til lovforslaget.

Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia er vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. februar 2009 og er offentliggjort i EU-tidende nr. L 81/24 af 27. marts 2009. Rammeafgørelsen er optrykt som bilag 3 til lovforslaget.

Begge rammeafgørelser bygger på princippet om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af andre medlemsstaters strafferetlige afgørelser, som i forbindelse med det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.-16. oktober 1999 blev fastlagt som hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for Den Europæiske Union både på det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet om gensidig anerkendelse er siden blevet bekræftet i det femårige arbejdsprogram for området for retlige og indre anliggender, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 5. november 2004 (Haag-programmet), og i det seneste arbejdsprogram, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 11. december 2010 (Stockholm-programmet).

Rammeafgørelserne er vedtaget under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union særlig artikel 31, stk. 1, litra a) og artikel 34, stk. 2, litra b) og for så vidt angår rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. – artikel 31, stk. 1, litra c).

Det følger af artikel 31, stk. 1, litra a og c, at fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager bl.a. omfatter fremme og fremskyndelse af samarbejdet om retspleje og fuldbyrdelse af afgørelser mellem kompetente ministerier og retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne og sikring af forenelighed mellem medlemsstaternes gældende regler, i det omfang det er nødvendigt for at forbedre samarbejdet. Efter artikel 34, stk. 2, litra b, kan Rådet med henblik på at bidrage til opfyldelse af Unionens målsætninger på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Rammeafgørelser har således karakter af en folkeretligt bindende forpligtelse for medlemsstaterne, der indtræder ved Rådets vedtagelse af rammeafgørelsen. Særligt i forhold til Danmarks stilling bemærkes, at det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke har betydning for Danmarks forpligtelse til at opfylde rammeafgørelserne, idet rammeafgørelserne er vedtaget før Lissabon-traktatens ikrafttræden og er bindende for Danmark på mellemstatsligt grundlag.

1.2. Rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. har til formål at fastsætte regler, hvorefter en EU-medlemsstat – med henblik på at lette domfældte personers resocialisering og forbedre beskyttelsen af ofre og offentligheden – fører tilsyn med vilkår mv., som er fastsat f.eks. i forbindelse med en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse i en anden medlemsstat. Rammeafgørelsen udvider således området for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af endelige strafferetlige afgørelser, der er etableret i tidligere rammeafgørelser vedrørende gensidig anerkendelse, jf. nedenfor under punkt 1.4. Rammeafgørelsen følger i store træk samme opbygning som disse afgørelser, herunder med regler om fastlæggelse af afslagsgrunde,

regler om fravigelse af kravet om dobbelt strafbarhed inden for positivlisten, regler om underretning mellem myndighederne mv.

Rammeafgørelsen indeholder en grundlæggende forudsætning om, at anerkendelse af den betingede dom mv. og overførsel af tilsyn som udgangspunkt kun kan finde sted, hvis den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold i fuldbyrdesstaten og er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage hertil, og der i øvrigt ikke er grundlag for at afslå anerkendelse.

I overensstemmelse med rammeafgørelsen indebærer lovforslaget en forpligtelse til at overtage tilsynet med overholdelsen af pligter og påbud som er knyttet til en strafferetlig afgørelse fra en anden EU-medlemsstat i form af f.eks. en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse, hvis den pågældende person har lovligt og sædvanligt ophold i landet og er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage hertil, medmindre der foreligger særlige grunde til at afslå anerkendelse af afgørelsen.

Med lovforslaget fastlægges det desuden, at tilsynet kan overtages, selv om den domfældte ikke har lovligt og sædvanligt ophold i Danmark, hvis det skønnes formålstjenligt af hensyn til den pågældendes mulighed for resocialisering og tilsynet praktisk kan udføres her i landet.

De særlige grunde til at afslå anerkendelse og overtagelse af tilsyn omfatter bl.a. tilfælde, hvor straffen er forældet, hvor der foreligger immunitet, eller hvor den domfældte på grund af sin unge alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig her i landet.

Efter lovforslaget vil Danmark ikke kunne stille krav om dobbelt strafbarhed (dvs. at den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører, skal være strafbar i både udstedelsesstaten og fuldbyrdesstaten) som en betingelse for anerkendelse og overtagelse af tilsyn, når afgørelsen vedrører visse nærmere anførte forbrydelser svarende til dem, der er indeholdt i den såkaldte positiv-liste i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Danmark vil imidlertid i overensstemmelse med rammeafgørelsen kunne stille krav om dobbelt strafbarhed for så vidt angår overtrædelser, som ikke er omfattet af positivlisten.

De typer af pligter og påbud, som Danmark er forpligtet til at føre tilsyn med, er nærmere angivet i lovforslaget. Det drejer sig f.eks. om påbud om opholdssted, uddannelse, arbejde, meldepligt, kontakt- og opholds-

forbud og vilkår om samfundstjeneste, samarbejde med en tilsynsførende samt læge- eller afvænningsbehandling. De konkrete pligter og påbud, som er fastsat i en udenlandsk afgørelse, kan i forbindelse med overtagelsen af tilsynet tilpasses foranstaltninger eller vilkår, som findes i Danmark for tilsvarende lovovertrædelser.

Overtagelse af tilsyn indebærer som udgangspunkt også, at de danske myndigheder og domstole skal træffe de efterfølgende afgørelser, som måtte blive relevante i forbindelse med tilsynet, herunder navnlig afgørelser om ændring eller ophævelse af de forpligtelser eller påbud, der er knyttet til vilkårene, ændring af varigheden af prøvetiden, fastsættelse eller fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning ved overtrædelse af vilkårene mv. Sådanne afgørelser træffes efter reglerne i dansk ret.

Endelig indebærer lovforslaget, at danske myndigheder kan anmode andre medlemsstater om at anerkende betingede domme mv. truffet i Danmark med henblik på at overtage tilsynet med de dertil knyttede vilkår.

1.3. Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia har til formål at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, og samtidig lette det retlige samarbejde i straffesager samt forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne.

Rammeafgørelsen medfører en række ændringer af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, rammeafgørelsen om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, rammeafgørelsen om fuldbyrdelse af domme om fængselsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger og rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse.

Ændringerne har til formål at ensarte de grunde, som medlemsstaterne efter rammeafgørelserne kan anvende til at afslå fuldbyrdelsen af en afgørelse, når den person, der er genstand for afgørelsen, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen (in absentia).

Lovforslaget ændrer de bestemmelser i dansk ret, som gennemfører de nævnte rammeafgørelses afslagsgrunde om afgørelser afsagt in absentia.

2. Rameafgørelse om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsettelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse

2.1. Gældende ret

2.1.1. Overførelse af tilsyn med betingede domme mv.

Efter dansk ret er der som udgangspunkt ikke i dag mulighed for at anerkende betingede domme, afgørelser om prøveløsladelse mv., der er afsagt eller truffet i en anden EU-medlemsstat med henblik på at overtage tilsynet med dertil knyttede vilkår. Det bemærkes herved, at Danmark ikke har tiltrådt Europarådets konvention af 30. november 1964 om tilsyn med betinget dømte og betinget løsladte lovovertrædere. Konventionen er alene tiltrådt af 12 EU-medlemsstater.

I Norden er der dog mulighed for at overføre tilsynet med betinget dømte og prøveløsladte i henhold til lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde mellem Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer (den nordiske straffuldbyrdelseslov).

Efter reglerne i lovens kapitel III kan der her i landet anordnes tilsyn med personer, der i henhold til en betinget dom eller en dom til samfundstjeneste afsagt i Finland, Island, Norge eller Sverige skal undergives tilsyn, jf. lovens § 7.

Straffelovens regler om betingede domme, som er gennemgået under punkt 2.1.2.1 nedenfor, finder i så fald tilsvarende anvendelse, således at retten f.eks. kan ændre vilkårene i dommen, hvis det findes hensigtsmæssigt, herunder hvis den afsagte dom indeholder vilkår, som ikke praktisk lader sig gennemføre her i landet. I tilfælde, hvor retten træffer afgørelse om fuldbyrdelsen af den straf, som er fastsat i den betingede dom eller i dommen til samfundstjeneste, skal straffen omsættes til en fængselsstraf af samme varighed. Der henvises til lovens § 8, stk. 1.

Lovens § 8, stk. 2, giver mulighed for, at anklagemyndigheden eller retten - såfremt særlige omstændigheder taler for det - kan overlade til vedkommende myndighed i domslandet at træffe afgørelse i sager, hvor der er spørgsmål om ændring af en betinget dom eller en dom til samfundstjeneste. Det er nødvendigt at anvende bestemmelsen i de tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om idømmelse af straf for forhold omfattet af en

betinget dom uden straffastsættelse, og det pågældende forhold ikke er strafbart efter dansk ret. I disse tilfælde må det således overlades til domslandet at træffe afgørelse i sagen.

Loven indeholder desuden regler om fastsættelse af ubetingede fællesstraffe for forhold, der er omfattet af den betingede dom eller af dommen til samfundstjeneste, som er afsagt i Finland, Island, Norge eller Sverige, og nye strafbare forhold, der er begået her i landet, jf. lovens § 9. Straffen fastsættes i overensstemmelse med straffelovens regler om betingede domme.

I lovens § 10 er det bestemt, at vilkår om tilsyn og andre foranstaltninger, som der er truffet bestemmelse om ved betinget dom afsagt her i landet, kan iværksættes i Finland, Island, Norge eller Sverige. Er tilsynet med en betinget dømt overført til myndighederne i Finland, Island, Norge eller Sverige, finder straffelovens regler om betingede domme kun anvendelse, hvis den pågældende her i landet dømmes for strafbart forhold, eller myndighederne i et af de nævnte lande overlader det til en dansk domstol at træffe afgørelse om ændring af den betingede dom. Hvis myndighederne i det land, hvortil tilsynet er overført, træffer bestemmelse om forlængelse af prøvetiden eller om ændring af andre vilkår fastsat i dommen, har dette også virkning her i landet.

Ifølge lovens § 11 har en afgørelse truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige om fuldbyrdelse af straf fastsat i medfør af en betinget dom afsagt her i landet samme virkning som en tilsvarende afgørelse truffet efter straffelovens regler. Hvis en person, der er betinget dømt her i landet, i Finland, Island, Norge eller Sverige dømmes for strafbart forhold begået i prøvetiden, uden at der ved dommen tages stilling til spørgsmålet om ændring af den betingede dom, finder straffelovens regler om vilkårsovertrædelse tilsvarende anvendelse.

Lovens kapitel IV indeholder regler om personer, der er prøveløsladt efter udståelse af fængselsstraf og undergivet tilsyn.

Efter § 12 kan personer, der er prøveløsladt efter udståelse af fængsel eller tugthus i Finland, fængsel i Island eller Norge eller fængsel eller strafarbejde i Sverige, undergives tilsyn her i landet.

Når tilsyn er anordnet efter § 12, finder straffelovens regler om personer, der er prøveløsladt fra fængsel, tilsvarende anvendelse. Justitsministeren

kan ophæve et eller flere vilkår eller ændre dem til andre så vidt muligt tilsvarende vilkår, såfremt omstændighederne taler for det. Træffer justitsministeren bestemmelse om fuldbyrdelse af reststraffen, skal straffen omsættes til en fængselsstraf af samme varighed. Hvis omstændighederne taler for det, kan det overlades til vedkommende myndighed i det land, hvor prøveløsladelse har fundet sted, at træffe afgørelse i sager angående overtrædelse af vilkårene for prøveløsladelse. Der henvises til lovens § 13.

Hvis en person, der i Finland, Island, Norge eller Sverige er prøveløsladt, i prøvetiden begår strafbart forhold, som pådømmes her i landet, kan der ifølge lovens § 14, selv om der ikke er anordnet tilsyn efter § 12, i overensstemmelse med straffelovens regler om prøveløsladelse træffes afgørelse om, at genindsættelse skal finde sted.

§ 15 bestemmer, at personer, der her i landet prøveløslades efter udståelse af fængselsstraf, kan undergives tilsyn i Finland, Island, Norge eller Sverige. Er tilsynet med en prøveløsladt overført til myndighederne i Finland, Island, Norge eller Sverige, finder straffelovens regler om overtrædelse af vilkårene for prøveløsladelse kun anvendelse, hvis han her i landet findes skyldig i strafbart forhold, eller myndighederne i tilsynslandet overlader til den danske justitsminister at træffe afgørelse vedrørende andre overtrædelser af vilkårene. Hvis myndighederne i det land, til hvilket tilsynet er overført, træffer bestemmelse om ændring af de for prøveløsladelsen fastsatte vilkår, har denne bestemmelse virkning her i landet.

Afgørelser truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige om genindsættelse af en person, der er prøveløsladt her i landet, har samme virkning som en tilsvarende afgørelse truffet efter straffelovens regler, jf. § 16.

Fuldbyrdelse af straf eller anordning af tilsyn her i landet finder sted efter anmodning fra vedkommende myndighed i henholdsvis Finland, Island, Norge eller Sverige. Justitsministeren afgør, om anmodningen bør imødekommes, jf. lovens § 17. Ordningen hviler på frivillighed fra de enkelte landes side, men det er forudsat, at der skal foreligge særlige omstændigheder, for at et afslag kan meddeles.

2.1.2. Dansk rets materielle bestemmelser om betingede domme og prøveløsladelse

2.1.2.1. Betingede domme

Reglerne om betingede domme fremgår af straffelovens kapitel 7 (§§ 56-61). Straffelovens § 56 giver mulighed for, at straffastsættelsen kan udsættes og bortfalde efter en prøvetid, hvis retten finder det upåkrævet, at straf kommer til fuldbyrdelse (betinget dom uden straffastsættelse). Hvis retten anser det for mere formålstjenligt, kan straffen fastsættes, og fuldbyrdelsen udsættes med bortfald ved udløbet af prøvetiden (betinget dom med straffastsættelse). Udsættelsen betinges af, at den dømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, og at vedkommende overholder de vilkår, som måtte være fastsat efter straffelovens § 57, jf. nærmere herom nedenfor. Prøvetiden kan i almindelighed ikke overstige 3 år og kan maksimalt fastsættes til 5 år.

Hvis retten finder, at anvendelse af ubetinget fængselsstraf er påkrævet, men oplysningerne om tiltaltes personlige forhold taler for anvendelse af betinget dom, kan retten bestemme, at en del af den forskyldte straf, dog højst 6 måneder, skal fuldbyrdes, mens dommen i øvrigt gøres betinget (kombinationsdom), jf. straffelovens § 58.

Ifølge straffelovens § 57 kan det fastsættes som vilkår for udsættelsen, at den pågældende i hele prøvetiden eller en del af denne undergives tilsyn af kriminalforsorgen. Endvidere kan retten fastsætte andre vilkår, som findes formålstjenlige, herunder at den dømte

- 1) overholder særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, uddannelse, anvendelse af fritid eller samkvem med bestemte personer,
- 2) tager ophold i egnet hjem eller institution; for sådant ophold fastsættes ved dommen en længstetid, der i almindelighed ikke kan overstige 1 år,
- 3) afholder sig fra misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter,
- 4) underkaster sig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter, om fornødent på hospital eller i særlig institution,
- 5) underkaster sig en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af mindst et års varighed,
- 6) underkaster sig psykiatrisk behandling, om fornødent på hospital,
- 7) retter sig efter tilsynsmyndighedens bestemmelser om indskrænkninger i rådigheden over indtægter og formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser,
- 8) betaler erstatning for tab, der er forvoldt ved lovovertrædelsen,

- 9) efter kommunens afgørelse undergives foranstaltninger efter § 52 i lov om social service, eventuelt af nærmere angiven art, og efterkommer de forskrifter, kommunen meddeler den pågældende. Der er tale om foranstaltninger over for børn og unge, f.eks. familiebehandling og udpegning af en fast kontaktperson.

Ifølge straffelovens § 59 kan vilkårene senere ændres eller ophæves ved retskendelse efter anmodning fra anklagemyndigheden eller den dømte.

Hvis den dømte overtræder vilkårene for en betinget dom, kan retten i medfør af straffelovens § 60 tildele advarsel, ved kendelse ændre vilkårene og forlænge prøvetiden inden for den fastsatte længstetid, ved dom fastsætte straf eller anden retsfølge for den begåede lovovertrædelse eller – hvis straf er fastsat i den betingede dom – træffe afgørelse om fuldbyrdelse af denne straf.

Begår den dømte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for forholdet, fastsætter retten i medfør af straffelovens § 61 en ubetinget straf eller anden retsfølge for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse (fællesstraf). Når omstændighederne taler for det, kan retten i stedet idømme ubetinget straf alene for det nye forhold, eventuelt i forbindelse med en ændring af vilkårene i den betingede dom, eller afsige ny betinget dom vedrørende begge lovovertrædelser eller alene for det nye forhold.

Hvis en betinget dom ikke findes tilstrækkelig, og den pågældende findes egnet til det, afsiges betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, jf. reglerne i straffelovens kapitel 8 (§§ 62-67). Samfundstjenesten er ulønnet og fastsættes som om en arbejdsforpligtelse på mindst 30 timer og højst 240 timer, jf. § 63. Den fastsatte arbejdspligt skal opfyldes inden for en længstetid, der udmåles i forhold til antallet af arbejdstimer. Længstetiden kan under visse betingelser forlænges af tilsynsmyndigheden, dog ikke udover prøvetiden. I dommen fastsættes prøvetiden på højst 2 år. Den dømte skal i prøvetiden undergives tilsyn, og retten kan desuden fastsætte vilkår som nævnt i § 57, jf. ovenfor.

Hvis den dømte overtræder vilkårene i en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, kan retten i medfør af straffelovens § 66 træffe afgørelse om ubetinget fængselsstraf for den begåede lovovertrædelse eller

bestemme, at betinget dom skal opretholdes, eventuelt i forbindelse med en forlængelse af længstetiden for samfundstjeneste og af prøvetiden.

Straffelovens § 61 om tilfælde, hvor den pågældende begår nyt strafbart forhold i prøvetiden, jf. ovenfor, finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår betingede domme med vilkår om samfundstjeneste, jf. straffelovens § 67.

Der findes i øvrigt nærmere reglerne om gennemførelse af betingede domme og gennemførelse af domme med vilkår om samfundstjeneste i straffuldbyrdelseslovens kapitel 17-18.

2.1.2.2. Prøveløsladelse

Reglerne om prøveløsladelse fremgår af straffelovens kapitel 6 (§§ 38-42).

Den almindelige adgang til prøveløsladelse findes i straffelovens § 38, stk. 1, hvorefter prøveløsladelse kan ske, når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået. Prøveløsladelse kan efter § 38, stk. 2, ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder. Bestemmelsen anvendes bl.a. i tilfælde, hvor konkrete behandlingshensyn eller vægtige humane hensyn taler for det.

Det kan fastsættes som vilkår for prøveløsladelsen, at den dømte i hele prøvetiden eller en del af denne undergives tilsyn af kriminalforsorgen. Endvidere kan der fastsættes de samme vilkår som for betingede domme, jf. straffelovens § 57.

Efter straffelovens § 40 a, stk. 1, kan der – ud over de i § 38, stk. 2, nævnte tilfælde – træffes afgørelse om prøveløsladelse, hvis hensynet til retshåndhævelsen skønnes ikke at tale imod det, og hvis

- 1) den dømte har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at deltage i behandlings- eller uddannelsesforløb, eller
- 2) den dømtes forhold taler derfor

Det kan fastsættes som vilkår for prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste eller underkaste sig et eller flere vilkår som nævnt i § 57 om betingede domme.

Det skal fastsættes som vilkår for prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste. Der kan desuden fastsættes yderligere vilkår som nævnt i § 57.

Løsladelse betinges i alle tilfælde af, at den dømte ikke begår strafbart forhold i en prøvetid, der i almindelighed ikke kan overstige 3 år, og som maksimalt kan fastsættes til 5 år. Det fastsættes som vilkår for prøveløsladelsen, at den dømte undergives tilsyn af kriminalforsorgen hele prøvetiden eller en del af denne. Der henvises til straffelovens § 39.

Afgørelse om prøveløsladelse træffes efter en konkret og individuel vurdering af den dømtes forhold. Det er generelt en forudsætning for prøveløsladelse, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den dømte erklærer at ville overholde de fastsatte vilkår, jf. straffelovens § 38, stk. 5, og § 40 a, stk. 6.

Begår den prøveløsladte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved han sigtes for forholdet, ligestilles reststraffen med en betinget dom, og retten træffer afgørelse i overensstemmelse med reglerne herom, jf. ovenfor under punkt 1.2.1. om betingede domme. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt de fastsatte vilkår, kan der træffes afgørelse om advarsel, ændre vilkårene og forlænge prøvetiden eller under særlige omstændigheder bestemme, at den prøveløsladte skal indsættes til udståelse af reststraffen. Der henvises til straffelovens § 40 og § 40 a, stk. 7.

De nærmere regler om prøveløsladelse findes i straffuldbyrdelseslovens kapitel 14 og i bekendtgørelse nr. 318 af 19. april 2006 (løsladelsesbekendtgørelsen) med tilhørende vejledning (nr. 29). Det fremgår af kapitel 3 i løsladelsesbekendtgørelsen, at afgørelse om prøveløsladelse efter straffelovens § 38 almindeligvis træffes af den institution, hvor den pågældende dømte er indsat, og i visse nærmere angivne særlige tilfælde af Direktoratet fra Kriminalforsorgen. Afgørelse om prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a træffes af Direktoratet fra Kriminalforsorgen efter indstilling fra institutionen.

2.2. Indholdet af rammeafgørelsen

2.2.1. Rammeafgørelsens anvendelsesområde

Rammeafgørelsen har bl.a. til formål at fastsætte regler, hvorefter en medlemsstat – med henblik på at lette dømte personers resocialisering og forbedre beskyttelsen af ofre og af den brede offentlighed – fører tilsyn med vilkår mv., som er fastsat f.eks. i forbindelse med en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse i en anden medlemsstat.

Rammeafgørelsen pålægger medlemsstaterne at indføre en ordning, hvorefter den kompetente myndighed i en medlemsstat (udstedelsesstaten), hvor der er afsagt en strafferetlig afgørelse, som indebærer en eller flere pligter eller påbud, kan fremsende afgørelsen til en anden medlemsstat (fuldbyrdesstaten) med henblik på dennes anerkendelse af afgørelsen og overtagelse af tilsynet med den pågældende persons overholdelse af de pågældende pligter eller påbud.

Ifølge rammeafgørelsens artikel 1 finder rammeafgørelsen anvendelse på følgende strafferetlige afgørelser:

- a) Domme, hvori straffastsættelse er udsat, når der i dommen eller ved efterfølgende afgørelse i stedet er fastsat en eller flere pligter eller påbud.
- b) Domme, hvori fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning er udsat, når der i dommen eller ved efterfølgende afgørelse i stedet er fastsat en eller flere pligter eller påbud.
- c) Domme, som fastsætter en anden straf end frihedsstraf, frihedsberøvende foranstaltning eller bødestraf, og som pålægger en pligt eller et påbud (alternativ sanktion).
- d) En dom eller en endelig afgørelse, der træffes på grundlag af en dom, om prøveløsladelse med pålæg om en eller flere pligter eller påbud.

Rammeafgørelsen finder ikke anvendelse på fuldbyrdelse af straffedomme, der indebærer fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger, og som falder ind under anvendelsesområdet for rammeafgørelserne om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på henholdsvis bødestraffe (2005/214/RIA), afgørelser om konfiskation (2006/783/RIA) og domme om fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger (2008/909/RIA). Rammeafgørelserne om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på henholdsvis bødestraffe og afgørelser om konfiskation er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i den Europæiske

Union. Rammeafgørelsen vedrørende domme om fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger er gennemført ved lov nr. 347 af 14. maj 2008 om ændring af lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, som samtidig gennemførte en rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse (2008/978/RIA). Ændringsloven forventes sat i kraft i overensstemmelse med fristerne for gennemførelsen af rammeafgørelserne i national lovgivning. De dele af ændringsloven, som vedrører bevissikringskendelser, forventes således sat i kraft den 19. januar 2011, mens de dele af ændringsloven, som vedrører domme om fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger forventes sat i kraft den 5. december 2011.

Det fremgår af præambelbetragtning 5, at rammeafgørelsen respekterer de grundlæggende rettigheder og pligter, der er anerkendt i artikel 6 i EU-traktaten, og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig kapitel VI. Rammeafgørelsens bestemmelser forhindrer ikke en medlemsstat i at afslå at anerkende og/eller føre tilsyn med en tilsynsforanstaltning eller alternativ sanktion, hvis der er objektive grunde til at formode, at foranstaltningen eller sanktionen er idømt med det formål at straffe en person på grund af pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældende kan blive dårligere stillet af en af disse grunde.

Det er endvidere i præambelbetragtning 6 anført, at rammeafgørelsen ikke bør være til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres egne forfatningsmæssige regler om retten til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed, ytringsfrihed i andre medier og religionsfrihed.

Endelig skal det nævnes, at det i præambelbetragtning 7 er anført, at rammeafgørelsen bør anvendes i overensstemmelse med artikel 18 i EF-traktaten om unionsborgeres ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (nu artikel 19 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde).

2.2.2. Krav til indholdet af den strafferetlige afgørelse og til fremsendelsen af afgørelsen

Rammeafgørelsens artikel 5, stk. 1 bestemmer, at udstedelsesstaten kan fremsende en strafferetlig afgørelse som nævnt i artikel 1, jf. punkt 2.2.1 ovenfor, til den medlemsstat, hvor den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold, i de tilfælde, hvor den domfældte er vendt tilbage eller øn-

sker at vende tilbage til denne stat. Udstedelsesstaten kan dog også efter anmodning fra den domfældte fremsende afgørelsen til en anden medlemsstat end den, hvor den domfældte har lovligt ophold, såfremt denne anden medlemsstat har meddelt samtykke hertil, jf. artikel 5, stk. 2. Medlemsstaterne bestemmer i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen, på hvilke betingelser deres kompetente myndigheder kan give deres samtykke i henhold til stk. 2. Ifølge præambelbetragtning 14 til rammeafgørelsen kan der navnlig gives samtykke som nævnt i artikel 5, stk. 2, med henblik på rehabilitering, når den domfældte uden at miste sin opholdsret agter at flytte til en anden medlemsstat på grund af ansættelse, familie eller uddannelse mv.

En dom og, hvis det er relevant, en hertil knyttet afgørelse (f.eks. om prøveløsladelse), som i overensstemmelse med artikel 5 fremsendes til en anden medlemsstat med henblik på anerkendelse af og overtagelse af tilsynet med dommen eller afgørelsen, skal omfatte en eller flere af følgende former for pligter eller påbud, jf. rammeafgørelsen artikel 4:

- a) pligt til at meddele en bestemt myndighed ændring af bopæl eller arbejdsplads,
- b) pligt til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder i udstedelses – eller fuldbyrdelsesstaten,
- c) begrænsninger i muligheden for at forlade fuldbyrdelsesstatens område,
- d) påbud med hensyn til adfærd, opholdssted, uddannelse eller fritidsaktiviteter eller begrænsninger i eller regler for udøvelse af arbejde,
- e) pligt til at henvende sig til en bestemt myndighed på et bestemt tidspunkt,
- f) pligt til at undgå kontakt med bestemte personer,
- g) pligt til at undgå kontakt med bestemte genstande, der er blevet anvendt eller med sandsynlighed kan anvendes af den domfældte til at begå en strafbar handling,
- h) pligt til økonomisk at erstatte skader forvoldt ved lovovertrædelsen og/eller pligt til at bevise, at en sådan pligt er overholdt,
- i) pligt til samfundstjeneste,
- j) pligt til at samarbejde med en tilsynsførende eller med en repræsentant for en social tjeneste, hvis ansvarsområde omfatter domfældte, og
- k) pligt til at underkaste sig terapi eller afvænnning.

Den enkelte medlemsstat kan herudover angive yderligere former for pligter og påbud, som den pågældende stat accepterer at føre tilsyn med, jf. artikel 4, stk. 2.

Ifølge præambelbetragtning 11 kan der desuden – når det er relevant – anvendes elektronisk overvågning med henblik på at føre tilsyn med de pågældende pligter og påbud i overensstemmelse med national ret og nationale procedurer.

Fremsendelse af dommen og, når det er relevant, en hertil knyttet afgørelse i henhold til artikel 5 skal ske efter proceduren i rammeafgørelsens artikel 6, som indeholder regler om, at dommen mv. skal ledsages af en attest, som sammen med dommen sendes direkte til den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten. Originalen af dommen mv. skal derimod ikke fremsendes til fuldbyrdesstaten, medmindre fuldbyrdesstaten kræver det, jf. stk. 3.

I artikel 6 stilles en række formkrav til indholdet og fremsendelse af attesten, bl.a. at den skal fremsendes på en måde, som efterlader et skriftligt spor, og at attesten skal være underskrevet og bekræftet af den kompetente myndighed, jf. artikel 6, stk. 1 – 4. Standardformularen af attesten findes i bilag I til rammeafgørelsen.

Attesten skal oversættes til det eller et af de officielle sprog i fuldbyrdesstaten eller til et eventuelt andet sprog, som fuldbyrdesstaten måtte have meddelt, at den pågældende stat accepterer, jf. artikel 21.

Dommen mv. skal kun fremsendes til én myndighed ad gangen, og udstedelsesstaten er forpligtet til at undersøge – eventuelt via det europæiske retlige netværk – hvilken myndighed der er relevant. Hvis dommen sendes til en forkert myndighed i fuldbyrdesstaten, er denne myndighed til gengæld forpligtet til ex officio at videresende dommen mv. til den rette myndighed i fuldbyrdesstaten, jf. artikel 6, stk. 5-7.

Ifølge artikel 3 skal medlemsstaterne meddele Generalsekretariatet for Rådet, hvilken eller hvilke myndigheder der i henhold til national lovgivning har kompetence til at træffe afgørelser i overensstemmelse med rammeafgørelsen i tilfælde, hvor medlemsstaten er henholdsvis udstedelsesstat og fuldbyrdesstat.

Artikel 3, stk. 2, giver mulighed for, at medlemsstaterne kan udpege ikke-judicielle myndigheder til at træffe afgørelser efter rammeafgørelsen, hvis sådanne myndigheder har beføjelser af lignende art i henhold national lovgivning. Afgørelser, der kan føre til frihedsberøvelse, kan imidlertid kun træffes af ikke-judicielle myndigheder, hvis medlemsstaterne sørger for, at afgørelsen kan indbringes for en domstol eller et domstolslignende organ til fornyet prøvelse.

2.2.3. Fuldbyrdelesstatens afgørelse om anerkendelse og tilsyn mv.

Fuldbyrdelesstaten er efter rammeafgørelsens artikel 8 forpligtet til at anerkende dommen, der er fremsendt i henhold til artikel 5, og omgående træffe alle nødvendige foranstaltninger for at føre tilsyn med tilsynsforanstaltningerne og/eller de alternative sanktioner, medmindre fuldbyrdelesstaten gør brug af en af de afslagsgrunde, som findes i rammeafgørelsens artikel 11, jf. nedenfor. Fuldbyrdelesstaten kan desuden vælge at udsætte beslutningen om anerkendelse af dommen mv., hvis attesten er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen, jf. artikel 8, stk. 2.

Hvis arten eller varigheden af de tilsynsforanstaltninger mv. eller varigheden af prøvetiden, som er fastsat i udstedelsesstaten, er uforenelig med fuldbyrdelesstatens lovgivning, kan den kompetente myndighed i fuldbyrdelesstaten vælge at tilpasse disse i overensstemmelse med de foranstaltninger mv., der gælder for tilsvarende overtrædelser i fuldbyrdelesstaten. De tilpassede tilsynsforanstaltninger eller den tilpassede prøvetidslængde skal ligge så tæt som muligt på det, der er fastsat i udstedelsesstaten, og må ikke indebære en skærpelse i forhold til den foranstaltning, som oprindeligt er blevet pålagt, jf. artikel 9.

I henhold til rammeafgørelsens artikel 10, stk. 1, kan fuldbyrdelesstaten ikke stille krav om dobbelt strafbarhed (dvs. at den lovovertrædelse, som dommen vedrører, skal være strafbar i både udstedelsesstaten og fuldbyrdelesstaten) med hensyn til de forbrydelser, som fremgår af den såkaldte positiv-liste, hvis forbrydelsen kan straffes med frihedsstraf eller en frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år. Positiv-listen omfatter en lang række forbrydelser, der betragtes som alvorlige forbrydelser, herunder f.eks. terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn, narkotikahandel, manddrab, voldtægt og organiseret eller væbnet tyveri.

Listen svarer til den positivliste, som først blev anvendt i rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre (2002/584/RIA), og som senere er gentaget i en række rammeafgørelser om gensidig aner-

kendelse. Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser til positiv-listen, jf. artikel 10, stk. 2.

For lovovertrædelser, som ikke er omfattet af positivlisten, kan medlemsstaterne efter rammeafgørelsens artikel 10, stk. 3, lade anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med domme og afgørelser være betinget af dobbelt strafbarhed. Fuldbyrkelse af domme vedrørende skatter, afgifter, told og valutahandel kan imidlertid ikke afslås med den begrundelse, at fuldbyrdelsesstatens lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme typer regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som udstedelsesstatens lovgivning, jf. artikel 11, stk. 1, litra d.

Den enkelte medlemsstat kan erklære, at den ikke vil anvende positivlisten og dermed vil stille krav om dobbelt strafbarhed i alle tilfælde jf. artikel 10, stk. 4. En sådan erklæring kan meddeles Rådets generalsekretær i forbindelse med eller efter vedtagelsen af rammeafgørelsen og kan på ethvert tidspunkt trækkes tilbage.

Efter rammeafgørelsen artikel 11 er der mulighed for at benytte sig af en række andre grunde end manglende dobbelt strafbarhed til at afslå at anerkendelse og overtagelse af tilsyn. Afslag kan således tillige meddeles, hvis

- 1) den i artikel 6, stk.1, omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen og ikke er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en rimelig frist, som fuldbyrdelsesmyndigheden har fastsat,
- 2) kriterierne i artikel 5, stk. 1, og 2 eller artikel 6, stk. 4, ikke er opfyldt,
- 3) anerkendelse af dommen og overtagelse af ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltningerne eller de alternative sanktioner vil være i modstrid med princippet om ne bis in idem (dvs. princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning),
- 4) straffen ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning, og den er knyttet til handlinger, der falder ind under dennes kompetence i henhold hertil,

- 5) der i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning foreligger immunitet, der gør det umuligt at føre tilsyn med tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner,
- 6) den domfældte i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning på grund af sin alder endnu ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for dommen,
- 7) at den pågældende ifølge attesten ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af attesten, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i udstedelsesstatens nationale ret
  - i) i rette tid enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at han/hun var klar over den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen,

eller

- ii) var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten til at forsvare ham/hende under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,

eller

- iii) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret:
  - udtrykkeligt har erklæret, at han/hun ikke anfægter afgørelsen, eller

- ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist,
- 8) dommen mv. omfatter lægebehandling/terapi, som fuldbyrdelsesstaten uanset artikel 9 ikke har mulighed for at føre tilsyn med i henhold til den pågældende stats retssystem og sundhedsvæsen,
- 9) tilsynsforanstaltningen eller den alternative sanktion er af en varighed på under seks måneder, eller
- 10) dommen vedrører en strafbar handling, som i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende på denne stats område eller på et sted, der ligestilles hermed.

Det fremgår af rammeafgørelsens artikel 11, stk. 2, at beslutninger om afslag under henvisning til, at den strafbare handling helt eller delvis er begået på fuldbyrdelsesstatens område, jf. nr. 10, kun træffes under ekstraordinære omstændigheder i den enkelte sag, hvorved der bl.a. tages hensyn til, om en større eller væsentlig del af lovovertrædelsen er begået i udstedelsesstaten.

De nævnte afslagsgrunde svarer i vidt omfang til de afslagsgrunde, der findes i andre rammeafgørelser inden for det strafferetlige samarbejde, og som første gang blev fastlagt i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Det bemærkes, at der ved gengivelsen af afslagsgrunden vedrørende udeblivelsesdomme, jf. nr. 7 ovenfor (rammeafgørelsens i artikel 11, stk.1, litra h), er taget hensyn til de ændringer, der følger af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, som skærper betingelserne for at opnå anerkendelse af afgørelser afsagt in absentia. Der henvises til punkt 3 nedenfor.

Artikel 11, stk. 3, indeholder nærmere regler om høring af den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, inden der træffes afgørelse om afslag efter visse afslagsgrunde.

Artikel 11, stk. 4, giver mulighed for, at en fuldbyrdelsesstat, som har besluttet sig for at påberåbe sig en grund til afslag på anerkendelse, ikke desto mindre efter aftale med udstedelsesstaten kan påtage sig at føre tilsyn, uden at fuldbyrdelsesstaten dermed påtager sig at træffe efterfølgende afgørelser i henhold til artikel 14, jf. nedenfor under punkt 2.2.4.

Artikel 13 bestemmer, at fuldbyrdelsesstatens lovgivning finder anvendelse på tilsynet med og anvendelsen af tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner, jf. artikel 13.

2.2.4. Fuldbyrdelsesstatens underretning om anerkendelse og tilsyn mv.

Efter artikel 18 er fuldbyrdelsesstaten efter modtagelsen af dommen mv. i henhold til artikel 6 forpligtet til straks at underrette udstedelsesstaten om fuldbyrdelsesstatens afgørelser i sagen, herunder om fuldbyrdelsesstatens endelige afgørelse om enten at anerkende dommen eller afgørelsen eller at afslå anerkendelse samt en eventuel afgørelse om at foretage tilpasning af tilsynsforanstaltningerne i henhold til artikel 9.

2.2.5. Efterfølgende afgørelser

Efter artikel 14 tilkommer det fuldbyrdelsesstaten ved anvendelse af national lovgivning at træffe alle efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet med den eller de pligter og påbud, som følger af den anerkendte dom eller afgørelse. Sådanne afgørelser omfatter bl.a. ændring af de pågældende forpligtelser eller påbud, ændring af varigheden af prøvetiden, tilbagekaldelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen af dommen eller tilbagekaldelse af afgørelse om prøveløsladelse og fastsættelse af en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning ved overtrædelse af vilkårene for tilsynet.

En medlemsstat kan erklære, at den som fuldbyrdelsesstat afslår at træffe efterfølgende afgørelse om fuldbyrdelse af straf – i form af enten tilbagekaldelse af en udsættelse af fuldbyrdelsen af en dom eller tilbagekaldelse af en afgørelse om prøveløsladelse – og om fastsættelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning i sager, der vedrører betingede domme og alternative sanktioner. Medlemsstaten kan begrænse denne erklæring til at gælde nærmere angivne tilfælde eller kategorier af tilfælde, herunder f.eks. sager, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed. Der henvises til artikel 14, stk. 3.

Hvis den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten vurderer, at der i en sag omfattes af en sådan erklæring er behov for at træffe efterfølgende afgørelser som nævnt i artikel 14, stk. 3, føres afgørelseskompetencen tilbage til den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, jf. artikel 14, stk. 4.

2.2.6. Ophør af fuldbyrdelsesstatens kompetence

Hvis den domfældte forsvinder eller ikke længere har sit lovlige opholdssted i fuldbyrdelsesstaten, eller hvis der er indledt en ny straffesag mod den pågældende i udstedelsesstaten, kan fuldbyrdelsesstaten føre tilsynskompetencen og kompetencen til at træffe afgørelser i forbindelse med tilsynet tilbage til udstedelsesstaten, jf. rammeafgørelsens artikel 20, stk. 1 og 2.

Det følger af artikel 20, stk. 3, at udstedelsesstaten i givet fald varetager kompetencen under hensyntagen til varigheden og graden af den domfældtes overholdelse af de pågældende pligter og påbud i fuldbyrdelsesstaten samt til de afgørelser vedrørende tilsyn mv., som måtte være truffet i fuldbyrdelsesstaten.

2.2.7. Samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder mv.

Artikel 15 fastsætter en generel forpligtelse for de kompetente myndigheder i udstedelses- og fuldbyrdelsesstaten til at høre hinanden, når det skønnes relevant.

Efter artikel 16, stk. 1, skal fuldbyrdelsesstaten desuden underrette udstedelsesstaten om enhver afgørelse, der træffes med hensyn til ændring af pligter eller påbud, tilbagekaldelse af strafudsættelse eller prøveløsladelse, fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning på grund af manglende overholdelse af pligter eller påbud samt ophævelse af pligter eller påbud.

På anmodning skal fuldbyrdelsesstaten desuden underrette udstedelsesstaten om den maksimale straf, som den domfældte i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning kan få i tilfælde af tilsidesættelse eller overtrædelse af pligter eller påbud. Disse oplysninger meddeles straks efter modtagelsen af dommen sammen med den ledsagende attest, jf. artikel 16, stk. 2.

Udstedelsesstaten skal tilsvarende underrette fuldbyrdelsesstaten om ethvert forhold eller enhver oplysning, som efter udstedelsesstatens opfattelse kan føre til ændring af pligter eller påbud, tilbagekaldelse af strafudsættelse eller prøveløsladelse eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning på grund af manglende overholdelse af pligter eller påbud, jf. artikel 16, stk. 3.

Hvis udstedelsesstaten i henhold til artikel 14, stk. 3, har bevaret kompetencen med hensyn til at træffe efterfølgende afgørelser i sagen, som vedrører tilbagekaldelse af strafudsættelse eller prøveløsladelse eller pålæggelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, skal fuldbyrdelsesstaten straks underrette udstedelsesstaten om enhver oplysning, der kan medføre sådanne afgørelser, og om alle andre oplysninger, som udstedelsesstaten anmoder om at få forelagt, og som er afgørende for, at udstedelsesstaten kan træffe efterfølgende afgørelser i overensstemmelse med sin nationale lovgivning, jf. artikel 17, stk.1. Det samme gælder efter artikel 17, stk. 2, i de tilfælde, hvor fuldbyrdelsesstaten har påtaget sig at føre tilsynet uden at have påtaget sig at træffe efterfølgende afgørelser, jf. artikel 11, stk. 4.

Meddelelse om oplysninger efter artikel 17, stk. 1 og 2, gives ved hjælp af standardformularen i bilag II til rammeafgørelsen, medmindre der er tale om oplysninger, som den kompetente myndighed selv har bedt om at få forelagt. Der henvises til artikel 17, stk. 3.

Efter artikel 17, stk. 5, skal udstedelsesstaten endvidere straks meddele fuldbyrdelsesstaten om trufne afgørelser vedrørende tilbagekaldelse af strafudsættelse eller prøveløsladelse, fuldbyrdelse eller fastsættelse af en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning eller ophævelse af de pligter eller påbud, som fuldbyrdelsesstaten fører tilsyn med.

Både udstedelsesstaten og fuldbyrdelsesstaten har ret til at indrømme amnesti eller benådning, jf. artikel 19.

Omkostninger i forbindelse med anvendelsen af rammeafgørelsen afholdes af fuldbyrdelsesstaten, bortset fra omkostningerne ved den domfældtes overførelse til fuldbyrdelsesstaten og omkostninger, der opstår udelukkende på udstedelsesstatens område, jf. artikel 22.

2.2.8. Forholdet til andre aftaler og ordninger

Rammeafgørelsen giver mulighed for, at medlemsstaterne fortsat kan anvende eksisterende eller indgå nye bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger, hvis disse giver mulighed for at udvide eller udbygge rammeafgørelsens mål og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner, jf. artikel 23.

2.2.8. Gennemførelse og ikrafttræden

Artikel 25 bestemmer, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme rammeafgørelsens bestemmelser senest den 6. december 2011.

2.3. Lovforslagets udformning

2.3.1. Betingelserne for anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrkelse mv.

Rammeafgørelsens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrkelse, som alternativ sanktioner eller ved prøveløsladelse foreslås indsat som et nyt kapitel 6 b i lov nr. 1434 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 1 definerer i overensstemmelse med rammeafgørelsen den type af strafferetlige afgørelser, som er omfattet af ordningen.

Anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med en dom eller afgørelse forudsætter efter rammeafgørelsens artikel 5, at den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold i fuldbyrdelsesstaten, og at den pågældende er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage til denne stat.

Kriteriet om lovligt og sædvanligt ophold er ikke nærmere defineret i rammeafgørelsen, men må antages at omfatte personer, som enten er statsborgere i Danmark eller i øvrigt har lovligt opholdsgrundlag i Danmark, og som samtidig har fast bopæl her i landet.

Efter rammeafgørelsens artikel 5, stk. 2, kan medlemsstaterne bestemme på hvilke betingelser, de vil give samtykke til, at domfældtes anmodninger om overførsel af tilsyn med pligter eller påbud, der følger af betingede domme mv. imødekommes, selv om den domfældte ikke har lovligt og sædvanligt ophold her i landet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der kan være en række tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes mulighed for resocialisering og personens tilknytning til Danmark tilsiger, at en dom eller afgørelse anerkendes, og tilsyn føres her i landet, uanset at personen på tidspunktet for oversendelsen af anmodningen ikke har lovligt og sædvanligt ophold her i landet. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor den domfældte er dansk

statsborger og ønsker at underkaste sig tilsyn her i landet. Det kan også være i tilfælde, hvor en udenlandsk statsborger, som er dømt i udlandet, ønsker at flytte (lovligt) til Danmark af familie-, arbejds- eller studiemæssige årsager.

I sådanne tilfælde skal justitsministeren eller den, som justitsministeren bemyndiger hertil, således kunne give samtykke til at anerkende den pågældende dom eller afgørelse og føre tilsyn med den eller de pligter eller påbud, som følger heraf, uanset at den pågældende person ikke har lovligt og sædvanligt ophold i Danmark i rammeafgørelsens forstand.

Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 29 m, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Inden der træffes endelig afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af en betinget dom mv. skal der tages stilling til, om anerkendelse og fuldbyrdelse bør afslås under henvisning til en af de afslagsgrunde, som følger af rammeafgørelsen. Afslagsgrundene er udtømmende opregnet i rammeafgørelsen, og der vil derfor ikke kunne meddeles afslag på en anmodning om fuldbyrdelse, hvis der ikke foreligger en af de afslagsgrunde, der er anført heri.

Afslagsgrundene i rammeafgørelsen er alle formuleret som fakultative afslagsgrunde, hvilket betyder, at det er overladt til medlemsstaterne at vurdere, om de vil gøre brug af de pågældende afslagsgrunde.

I overensstemmelse med den fremgangsmåde, som hidtil er anvendt for gennemførelse af rammeafgørelser om gensidig anerkendelse, har Justitsministeriet medtaget samtlige afslagsgrunde i lovforslaget, jf. forslaget til bestemmelserne i § 29 o, stk. 2, § 29 p og § 29 q, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Justitsministeriet foreslår, at alle afslagsgrundene i overensstemmelse med rammeafgørelsen fastsættes som fakultative afslagsgrunde, således at der efter en konkret vurdering kan træffes afgørelse om anerkendelse, uanset at der er grundlag for afslag.

Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at mulighederne for effektiv resocialisering for domfældte personer, som er et væsentligt hensyn bag rammeafgørelsen, almindeligvis må antages at være bedst i det land, hvor

domfældte har – eller ønsker fremover at have – lovligt og sædvanligt ophold.

Justitsministeriet har i den forbindelse endvidere lagt vægt på, at anerkendelse og overtagelse af tilsyn i henhold til rammeafgørelsen vil være afgrænset til at omfatte tilfælde, hvor den domfældte er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage til den pågældende medlemsstat. Der er således ikke samme hensyn at tage til den domfældte som i sager om f.eks. udlevering, hvor afgørelsen kan være væsentligt mere indgribende for den domfældte og sker uden den domfældtes samtykke.

Endelig har Justitsministeriet lagt vægt på, at anerkendelse af domme og afgørelser efter rammeafgørelsen som udgangspunkt alene indebærer en forpligtelse til at overtage tilsynet med de pligter og påbud, som følger af de pågældende betingede domme, afgørelser om prøveløsladelse mv. Den enkelte medlemsstat kan således i vidt omfang selv beslutte under hvilke betingelser, den ønsker at træffe efterfølgende afgørelser om f.eks. fuldbyrdelse eller fastsættelse af frihedsstraf i henhold til den betingede dom mv. Der henvises til bemærkninger under punkt 2.3.3.3 om efterfølgende afgørelser.

2.3.1.1. Afslagsgrunde

2.3.1.1.1. Krav til attest

Efter artikel 11, stk. 1, litra a, i forslaget til rammeafgørelse kan anerkendelse af en dom eller afgørelse afslås, hvis den i artikel 6 omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen og ikke er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en rimelig frist, som fuldbyrdesmyndigheden har fastsat. Kravene til attesten fremgår af lovens § 48.

Afslagsgrunden foreslås gennemført med forslaget til § 29 p, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Det forudsættes, at der efter en konkret vurdering kan ske anerkendelse af dommen eller afgørelsen, således at udstedelsesstatens manglende opfyldelse af de formelle krav ikke skal komme den domfældte til skade i tilfælde, hvor en overførelse af tilsynsforpligtelsen her til landet vil være gavnlig for den domfældtes mulighed for resocialisering.

2.3.1.1.2. Lovligt og sædvanligt ophold

Efter artikel 11, stk. 1, nr. 1, litra b, kan en medlemsstat vælge at afslå at anerkende domme og afgørelser efter rammeafgørelsen, hvis kriterierne

om lovligt og sædvanligt ophold ikke er opfyldt. Medlemsstaterne kan i henhold til rammeafgørelsens artikel 5, stk. 2, desuden bestemme på hvilke betingelser, de vil give samtykke til, at den domfældtes anmodning om overførsel af tilsyn med vilkårene for dommen eller afgørelsen imødekommes, selv om den domfældte ikke har lovligt og sædvanligt ophold her i landet.

Som anført ovenfor under punkt 2.3.1. er det Justitsministeriets opfattelse, at der bør ske anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med domme og afgørelser i tilfælde, hvor hensynet til den pågældendes mulighed for resocialisering tilsiger dette, uanset at personen på tidspunktet for oversendelsen af anmodningen mv. ikke har lovligt og sædvanligt ophold her i landet.

Der henvises til de foreslåede bestemmelser i § 29 m, stk. 1 og stk. 2, og § 29 p, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

2.3.1.1.3. Dobbelt strafbarhed

Efter artikel 10, stk. 1, i rammeafgørelsen kan fuldbyrdesstaten ikke stille krav om dobbelt strafbarhed (dvs. at den lovovertrædelse, som dommen vedrører, skal være strafbar i både udstedelsesstaten og fuldbyrdesstaten), hvis der er tale om en af de i bestemmelsen nærmere angivne handlinger (positiv-listen), og den pågældende handling kan medføre fængselsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år i udstedelsesstaten. Positivlisten omfatter bl.a. terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn, bestikkelse og dokumentfalsk.

Rammeafgørelsen giver dog mulighed for, at den enkelte medlemsstat kan afgive en erklæring om, at medlemsstaten ikke vil anvende artikel 10, stk. 1, således at medlemsstaten også kan afslå anerkendelse og overtagelse af tilsyn for så vidt angår domme vedrørende handlinger omfattet af positivlisten, hvis der ikke foreligger dobbelt strafbarhed. Der henvises til artikel 10, stk. 4.

Justitsministeriet finder ikke, at der er grundlag for, at Danmark fravælger positiv-listen. Der lægges herved vægt på, at de handlinger, der er omfattet af positiv-listen, normalt vil være strafbare i alle medlemsstater, og at hensynet til resocialiseringen må antages i en række tilfælde at tale for, at det land, hvor domfældte har – eller ønsker fremover at have – fast bopæl, overtager tilsyn mv., også selv om den handling, som vedkom-

mende er dømt for, (undtagelsesvist) ikke er strafbar i det pågældende land.

Det vil være udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for, om en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af positivlisten. Det er således uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde eller er beskrevet med andre ord. Som anført ovenfor under beskrivelsen af rammeafgørelsens indhold svarer positiv-listen i artikel 10, stk. 1, til listen i den europæiske arrestordre, som siden er blevet gentaget i de efterfølgende rammeafgørelser om gensidig anerkendelse.

I det omfang kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt, og den pågældende handling ikke er omfattet af positiv-listen, kan fuldbyrdelsesstaten efter artikel 10, stk. 3, vælge at afvise en anmodning om anerkendelse og overtagelse af tilsyn. Positivlisten og muligheden for at afslå anerkendelse og overtagelse af tilsyn i de tilfælde, der er omfattet af artikel 10, stk. 3, foreslås indført som § 29 o, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Sidstnævnte afslagsgrund er gjort fakultativ, idet der efter Justitsministeriets opfattelse bør være mulighed for at anerkende og overtage tilsynet med domme og afgørelser. på trods af manglende dobbelt strafbarhed, hvis hensynet til resocialisering taler for det.

Om betydningen af manglende dobbelt strafbarhed for muligheden for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet henvises til punkt 2.3.3.3 nedenfor.

2.3.1.1.4. Immunitet

Det fremgår af artikel 11, stk. 1, litra f, i rammeafgørelsen, at medlemsstaterne kan afslå at anerkende domme og afgørelser omfattet af rammeafgørelsen i tilfælde, hvor der i fuldbyrdelsesstatens lovgivning foreligger immunitet, der gør det umuligt at føre tilsyn med de pågældende pligter og påbud. Regler om immunitet følger bl.a. af Wienerkonventionen af 18. april 1961 om diplomatiske forbindelser samt regler om immunitet for ansatte ved internationale institutioner. Immunitet kan endvidere følge af andre bestemmelser, som f.eks. grundlovens § 57, 2. pkt., hvorefter medlemmer af Folketinget ikke uden Folketingets samtykke kan drages til ansvar for deres ytringer i tinget uden for samme.

En tilsvarende afslagsgrund findes bl.a. i rammeafgørelsen om overførelse af domfældte og er gennemført i lov om fuldbyrdelse af visse straffetretlige afgørelser § 29 d, nr. 2, hvoraf det fremgår, at fuldbyrdelse af en foranstaltning om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis den domfældte ikke vil kunne retsforfølges her i landet på grund af immunitet. Afslagsgrunden er fastsat som en ufravigelig afslagsgrund.

Afslagsgrunden om immunitet i sager om anerkendelse af domme og afgørelser med henblik på overtagelse af tilsyn foreslås gjort fakultativ, således at der i forbindelse med afgørelsen om anerkendelse kan tages hensyn til, om anerkendelsen af afgørelsen og overtagelse af tilsynet her i landet vil forbedre den domfældtes mulighed for resocialisering.

Det forudsættes, at der altid vil skulle meddeles afslag på anerkendelse, hvis det vurderes, at der i forbindelse med en eventuel efterfølgende afgørelse om fuldbyrdelse eller fastsættelse af frihedsstraf kan opstå problemer i forhold til immunitetsreglerne her i landet.

I tilfælde, hvor hensynet til den domfældtes mulighed for resocialisering her i landet tilsiger det, bør det overvejes at anvende den foreslåede bestemmelse i § 29 r, stk. 2, således at der i forbindelse med afslaget indgås aftale med udstedelsesstaten om, at tilsynet med de påbud og pligter, som følger af dommen eller afgørelsen, kan overtages på trods af afslaget, dog således at der ikke tages ansvar for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet, jf. også rammeafgørelsens artikel 11, stk. 4. Der henvises til punkt 2.3.2. nedenfor om anvendelsen af § 29 r, stk. 2.

Afslagsgrunden om immunitet foreslås indsat i § 29 p, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

2.3.1.1.5. Forbud mod dobbelt strafforfølgning

Ifølge artikel 11, stk. 1, litra c, i rammeafgørelsen kan medlemsstaterne afslå at anerkende domme mv. og overtage ansvaret for tilsyn, når det vil være i strid med princippet om dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*). Princippet er ikke nærmere defineret i selve rammeafgørelsen, og de nærmere betingelser må således – som ved gennemførelsen af de øvrige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse – fastlægges i henhold til national ret.

Princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning er et grundlæggende princip i dansk strafferet og indebærer i hovedtræk, at ingen i en straffesag på ny må kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt, medmindre sagen kan genoptages, fordi der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald. Princippet er fastslået i straffelovens § 10 a, som indebærer, at en person, over for hvem der er afsagt en straffedom i den stat, hvor handlingen er begået, ikke kan strafforfølges her i landet for samme handling, hvis den pågældende er frifundet, den idømte sanktion er under fuldbyrdelse, er fuldbyrdet eller bortfaldet, eller den dømte er fundet skyldig uden fastsættelse af sanktion.

Efter forslaget til § 29 q, stk. 1, jf. lovforslagets § 1. nr. 6, kan anerkendelse af en dom eller afgørelse efter rammeafgørelsen og overtagelse af tilsynet hermed afslås, hvis dommen eller afgørelsen, som ligger til grund for anmodningen om anerkendelse og overtagelse af ansvaret for tilsyn, vedrører samme forhold, som den domfældte tidligere er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten (forbud mod dobbelt strafforfølgning).

Bestemmelsen medfører, at en anmodning om anerkendelse af en dom eller afgørelse og overførelse af tilsynet hermed vil kunne afslås, hvis den pågældende f.eks. allerede er frifundet i en anden medlemsstat for det samme forhold. Tilsvarende gælder, hvis den pågældende tidligere er benådet her i landet for handlingen.

Hvis den pågældende tidligere er blevet dømt (og ikke frifundet) i en anden stat end Danmark, kan anerkendelse afslås, hvis den tidligere dom er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten. Fuldbyrdelsen vil således ikke kunne afslås under henvisning til, at den pågældende allerede er blevet dømt, hvis der på grund af passivitet i domsstaten, ikke er taget skridt til fuldbyrdelse af dommen.

Det foreslås tillige, at anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis tiltale er frafaldet her i landet, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt, jf. stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 q svarer til lovens § 29 e vedrørende afslag på fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraffe og frihedsberøvende foranstaltninger.

Afslaget er efter den foreslåede bestemmelse gjort fakultativt, men det forudsættes, at anerkendelse og overtagelse af tilsyn som altovervejende hovedregel afslås, hvis den dom, som anmodningen om fuldbyrdelse vedrører, er afsagt i strid med princippet om *ne bis in idem*.

Hvis hensynet til den domfældtes mulighed for resocialisering her i landet tilsiger det, bør det imidlertid overvejes at anvende den foreslåede bestemmelse i § 29 r, stk. 2, således at der i forbindelse med afslaget indgås aftale med udstedelsesstaten om, at tilsynet med de påbud og pligter, som følger af dommen eller afgørelsen, kan overtages på trods af afslaget, dog således at der ikke tages ansvar for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet, jf. også rammeafgørelsens artikel 11, stk. 4. Der henvises til punkt 2.3.2 nedenfor om anvendelsen af § 29 r, stk. 2.

2.3.1.1.6. Den kriminelle lavalder

Ifølge artikel 11, stk. 1, litra g, i rammeafgørelsen kan medlemsstaterne afslå at anerkende domme og afgørelser omfattet af rammeafgørelsen i tilfælde, hvor domfældte på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for dommen.

En tilsvarende afslagsmulighed findes i rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af bøder og rammeafgørelsen om overførelse af domfældte. Rammeafgørelserne er gennemført i lov om fuldbyrdelse af visse strafbare afgørelser i den Europæiske Union §§ 20, nr. 4 og 29 f, nr. 3.

Afslagsgrunden foreslås indsat i § 29 p, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Hvis den pågældende unge eller dennes repræsentanter ønsker dommen eller afgørelsen fuldbyrdet her i landet, og hensynet til mulighederne for resocialisering taler for det, bør princippet om den kriminelle lavalder ikke i sig selv være til hinder for, at dommen eller afgørelsen kan anerkendes, og tilsynet overtages her i landet. Afslagsgrunden er derfor gjort fakultativ.

Anerkendelse af afgørelsen medfører, at de danske myndigheder vil være ansvarlige for at træffe alle efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet, herunder også om fuldbyrdelse af den straf, som er fastsat i dommen eller afgørelsen fra fuldbyrdelsesstaten.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil der imidlertid ikke være mulighed for i en efterfølgende afgørelse i forbindelse med tilsynet at fastsætte en ny straf for en handling, som ikke kan straffes her i landet, fordi den pågældende er under den kriminelle lavalder. Problemstillingen svarer således til problemstillingen vedrørende dobbelt strafbarhed i sager om fuldbyrdelse af betingede domme og alternative sanktioner, hvor der til dommen ikke er knyttet en straf, som kan fuldbyrdes i tilfælde af den domfældtes overtrædelser. Der henvises til punkt 2.3.3.3 om efterfølgende afgørelser.

I sager, hvor sådanne afgørelser kan blive relevante, bør det overvejes, om der er grundlag for at anvende den foreslåede bestemmelse i § 29 r, stk. 2, således at der i forbindelse med afslaget indgås aftale med udstedelsesstaten om, at tilsynet med de påbud og pligter, som følger af dommen eller afgørelsen, kan overtages på trods af afslaget, dog således at ansvaret for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet ikke overtages, jf. også rammeafgørelsens artikel 11, stk. 4. Der henvises til punkt 2.3.2 nedenfor om anvendelsen af § 29 r, stk. 2.

2.3.1.1.7. Lægebehandling og terapi

Efter artikel 11, stk. 1, litra i, i rammeafgørelsen kan anmodning om anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med domme og afgørelser omfattet af rammeafgørelsen afslås, når dommen eller afgørelsen omfatter lægebehandling/terapi, som fuldbyrdelsesstaten uanset muligheden for tilpasning i medfør af artikel 9 ikke har mulighed for at føre tilsyn med i henhold til den pågældende stats retssystem og sundhedsvæsen.

Afslagsgrunden knytter sig til den i artikel 4, stk. 1, litra k, nævnte pligt til at underkaste sig terapi eller afvænningsbehandling.

Efter straffelovens § 57 kan det som vilkår for en betinget dom bl.a. fastsættes, at den dømte underkaster sig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter, om fornødent på hospital eller særlig institution, eller at den dømte underkaster sig struktureret, kontrolleret alkoholbehandling af mindst et års varighed, eller at

den dømte underkaster sig psykiatrisk behandling, om fornødent på et hospital jf. § 57, nr. 4-6.

Efter Justitsministeriets opfattelse må de pligter til at underkaste sig lægebehandling eller terapi, som måtte følge af udenlandske domme eller afgørelser, som Danmark i henhold til rammeafgørelsen anmodes om at anerkende og overtage tilsyn med, antages at være omfattet af de muligheder, der følger af straffelovens § 57 eller om nødvendigt kunne tilpasses, så de passer til den behandling, som den domfældte kan underkastes efter dansk ret. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan være behandling i andre medlemsstater, som ikke kan gennemføres her i landet, eller som kun kan gennemføres i strid med de principper for behandling, som anvendes her i landet. I disse tilfælde forudsættes det, at der meddeles afslag på anerkendelse af afgørelsen eller dommen.

Efter samme principper vil det være muligt at afslå at anerkende en dom, hvis dommen er afsagt over en person, der på grund af psykisk sygdom ikke er pålagt straf, og dommen eller afgørelsen vedrører lægebehandling/terapeutisk behandling, som fuldbyrdsstaten ikke kan føre tilsyn med for så vidt angår sådanne personer. Der henvises til præambelbetragtning 16.

2.3.1.1.8. Varigheden af pligter og påbud

I rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, litra j, kan en medlemsstat afslå at anerkende en dom eller afgørelse og overtage tilsynet hermed, hvis den eller de tilknyttede pligter eller påbud har en varighed på under seks måneder.

Afslagsgrunden foreslås indsat i § 29, nr. 9, som en fakultativ afslagsgrund, der giver mulighed for at afslå anerkendelse, hvis iværksættelsen af anerkendelse og overtagelse af tilsyn med vilkår vurderes at være uforholdsmæssigt byrdefuld set i forhold til den domfældtes muligheder for resocialisering her i landet. Bestemmelsen giver desuden mulighed for at meddele afslag i de tilfælde, hvor tilsynsforanstaltninger ikke ville kunne iværksættes og afsluttes inden udløbet af varigheden af foranstaltningen eller udløbet af prøvetiden. Der kan i forbindelse med afgørelsen lægges vægt på, om den domfældte allerede befinder sig her i landet, hvilket normalt vil tale for at anerkende dommen eller afgørelsen og overtage tilsynet.

2.3.1.1.9. Forældelse

Efter rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, litra e, kan anerkendelse af en betinget dom mv. eller afgørelse om prøveløsladelse afslås, hvis straffen (som er fastsat i henhold til dommen) ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning.

En tilsvarende bestemmelse findes i rammeafgørelsen om overførelse af domfældte, som er gennemført i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovens § 29 f, nr. 4, og i rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af bødestrafte, som er gennemført i lovens § 34, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen i bøderammeafgørelsen er dog begrænset til afgørelser vedrørende handlinger, som er omfattet af dansk straffemyndighed, jf. lovens § 21, stk. 1, nr. 1.

Spørgsmålet om forældelse af strafansvar og fængselsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter er i dansk ret reguleret i straffelovens kapitel 11.

Det foreslås, at en anmodning om anerkendelse af en dom eller afgørelse om overtagelse af tilsyn kan afslås, hvis straffen ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse efter dansk ret, jf. forslaget til § 29 p, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Der er også her tale om en fakultativ afslagsgrund, idet hensynet til den domfældtes mulighed for resocialisering i nogle tilfælde kan tale for, at anerkendelse alligevel bør ske.

Det bemærkes, at spørgsmål om forældelse i henhold til lov om samarbejde mellem de nordiske lande om fuldbyrdelse af straf afgøres efter det lands regler, hvor straffen er pålagt.

2.3.1.1.10. Jurisdiktion – handlinger begået helt eller delvist i Danmark

Efter rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, litra h, kan anerkendelse af en dom eller afgørelse afslås, hvis dommen vedrører handlinger, som efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller delvist på fuldbyrdelsesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles hermed.

For så vidt angår domme, der vedrører lovovertrædelser, som kun delvist er begået på fuldbyrdelsesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles dermed, kan anerkendelse kun afslås under ekstraordinære omstændigheder og efter en konkret vurdering, hvor der skal lægges vægt på, om

en større eller væsentlig del af overtrædelsen er begået i udstedelsesstaten, jf. artikel 11, stk. 2.

Det følger af præambelbetragtning nr. 17, at bestemmelsen kun bør anvendes i undtagelsestilfælde, og at afgørelser om afslag efter denne bestemmelse bør være baseret på en undersøgelse af den konkrete sag og på høringer mellem de kompetente myndigheder i udstedelses- og fuldbyrdesstaten.

Afslagsgrunden følger af forslaget til § 29 p, nr. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Den bør – ligesom de øvrige afslagsgrunde – ikke anvendes, hvis det efter en samlet vurdering, hvori navnlig indgår på den ene side de hensyn, som ligger bag den pågældende afslagsgrund, og på den anden side hensynet til resocialisering af domfældte, findes rimeligt, at der ikke gives afslag.

2.3.1.1.11. Udeblivelse

Det fremgår af artikel 11, stk. 1, litra h, i forslaget til rammeafgørelsen, at anerkendelse kan afslås, hvis den dom, der ligger til grund for fuldbyrdelsen, er afsagt, uden at den pågældende er til stede (in absentia), medmindre en række nærmere opregnede betingelser er opfyldt. Bestemmelsen er ændret i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, som er nærmere omtalt under punkt 3.

Det fremhæves i præambelbetragtning 15 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, at grundene til at afslå anerkendelse af de pågældende afgørelser fortsat er fakultative, men at medlemsstaternes mandat til at fastsætte disse grunde i national ret er særligt bestemt af retten til en retfærdig rettergang under hensyn til det overordnede formål med rammeafgørelsen, som er at styrke personers proceduremæssige rettigheder og lette det retlige samarbejde i straffesager.

I dansk ret er det et almindeligt princip, at den tiltalte har ret til at være til stede under en straffesag. Retsplejeloven giver kun i begrænset omfang mulighed for, at en tiltalt kan dømmes uden sin tilstedeværelse under sagen, og den pågældende har i givet fald under visse betingelser ret til at få sagen genoptaget. Der henvises til punkt 3.1.2 nedenfor.

Det følger endvidere af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at

tiltalte i straffesager som udgangspunkt har ret til at være til stede under domsforhandlingen i medfør, jf. nærmere punkt 3.1.3 nedenfor.

I sager om fuldbyrdelse af afgørelser fra de andre EU-medlemsstater vedrørende henholdsvis bødestraf, fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltninger og konfiskation er det forhold, at afgørelsen er afsagt in absentia, en obligatorisk afslagsgrund, når de nærmere opregnede betingelser ikke er opfyldt, jf. § 20, stk. 1, nr. 6, § 29 d, nr. 6, og § 33, stk. 1, nr. 5, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at afslag skal være obligatorisk i sager om anerkendelse af strafferetlige afgørelser med henblik på overtagelse af tilsyn, når betingelserne i rammeafgørelsens artikel 11, stk. 1, litra h (som ændret ved rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia) ikke er opfyldt. I lighed med øvrige afslagsgrunde i sådanne sager foreslås det således, at afslagsgrunden skal være fakultativ, så de danske myndigheder kan afstå fra at anvende afslagsgrunden, hvis det efter en samlet vurdering, herunder navnlig af hensyn til den domfældtes resocialisering, findes rimeligt, at der ikke gives afslag.

Afslagsgrunden foreslås indført som § 29 p, nr. 10, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

2.3.1.1.12. Straf på grund af køn, race, religion, etnicitet mv.

Ifølge præambelbetragtning 5 i rammeafgørelsen skal intet i rammeafgørelsen fortolkes som et forbud mod at nægte anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med en afgørelse, hvis der er objektive grunde til at formode, at tilsynsforanstaltningen eller den alternative sanktion er idømt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældende kan blive dårligere stillet af en af disse grunde.

Præambelbetragtning 5 vedrører den sjældne situation, hvor den fuldbyrdende myndighed anmodes om at føre tilsyn med en dom eller afgørelse, som formodes at være i strid med grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Traktaten om den Europæiske Union. I disse tilfælde er fuldbyrdelsesstaten berettiget til at afvise anerkendelse.

Tilsvarende præambelbetragtninger i andre rammeafgørelser om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser er i dansk ret gennemført som obligatoriske afslagsgrunde, jf. lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union § 7, stk. 3, vedrørende beslaglæggelseskendelser, § 13 f vedrørende bevissikringskendelser, § 20, stk. 3 vedrørende bødestraffe og § 29 d, nr. 5 vedrørende fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller andre frihedsberøvende foranstaltninger.

I dette lovforslag foreslås det, at afslagsgrunden skal være fakultativ, jf. forslaget til § 29 p, nr. 3, i lovforslagets § 1, nr. 6. Formålet hermed er at give mulighed for at anerkende dommen og overtage tilsynet på trods af, at afslagsgrunden foreligger, hvis vægtige hensyn til den domfældte taler for det. Det bør således efter Justitsministeriets opfattelse ikke være udelukket at overveje at overtage tilsyn med en dom mv., der formodes at være i strid med de nævnte rettigheder, hvis den domfældte – i stedet for f.eks. at søge dommen omstødt i udstedelsesstaten – selv ønsker, at tilsynet overføres her til landet, og hvis resocialiseringshensyn taler for, at tilsynet overtages. I sådanne tilfælde vil det være muligt at overtage tilsynet, hvis alternativet til overtagelsen af tilsynet er, at vedkommende vil blive underkastet de pågældende tilsynsforanstaltninger i udstedelsesstaten.

Det bør overvejes, om der er grundlag for at anvende den foreslåede bestemmelse i § 29 r, stk. 2, således at der meddeles afslag på anerkendelse, men indgås aftale med udstedelsesstaten om overtagelse af tilsyn uden overtagelse af ansvaret for at træffe efterfølgende afgørelser. Der henvises i øvrigt til punkt 2.3.2 nedenfor.

2.3.2. Konsekvenser af afslag

Når der i henhold til bestemmelsen i § 29 p og q meddeles afslag på anerkendelse af betingede domme mv., medfører det som udgangspunkt, at der både meddeles afslag på anerkendelse, overtagelse af tilsyn og overtagelse af kompetencen til at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet, jf. nedenfor under punkt 2.3.2.3 om efterfølgende afgørelser.

I henhold til den foreslåede bestemmelse i § 29 r, stk. 2, kan det efter aftale med udstedelsesstaten besluttes, at der på trods af et afslag på anerkendelse føres tilsyn med pligter og påbud som omhandlet i § 29 m, stk. 3. Bestemmelsen indebærer dog samtidig, at de danske myndigheder ikke

overtager kompetencen til at træffe efterfølgende afgørelser som omhandlet i § 29 n, herunder eventuelle afgørelser om ændring af vilkår og fuldbyrdelse eller fastsættelse af straf. Denne kompetence forbliver således hos fuldbyrdelsesstaten.

Udstedelsesstaten skal i disse tilfælde underrettes om oplysninger, som er af betydning for udstedelsesstatens mulighed for at træffe efterfølgende afgørelser i sagen.

Det kan navnlig overvejes at anvende § 29 r, stk. 2, i sager, hvor hensynet til den domfældte taler for, at tilsynet skal overføres, men hvor det af principielle eller juridiske grunde vil være vanskeligt at træffe efterfølgende afgørelser om f.eks. fastsættelse eller fuldbyrdelse af straf, i det omfang sådanne afgørelser kan tænkes at blive relevante. Der henvises til punkt 2.3.1.1 om sager, der indeholder spørgsmål om immunitet, forældelse, domfældtes alder mv.

2.3.3. Virkningen af anerkendelse af afgørelser og overtagelse af tilsyn hermed

2.3.3.1. Anerkendelse og overtagelse af tilsyn

Efter rammeafgørelsens artikel 8, medfører anerkendelse af den betingede dom eller afgørelsen om prøveløsladelse mv., at fuldbyrdelsesstaten er forpligtet til omgående at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at føre tilsyn med de pligter eller påbud, der er fastsat i medfør af dommen eller afgørelsen.

De former for pligter og påbud, som fuldbyrdelsesstaten i henhold til rammeafgørelsen skal føre tilsyn med, følger af rammeafgørelsens artikel 4 og omfatter bl.a. påbud med hensyn til adfærd, opholdssted, uddannelse, arbejde mv., meldepligt, kontakt- og opholdsforbud, pligt til betaling af erstatning, pligt til samfundstjeneste og pligt til at underkaste sig terapi eller afvænningsbehandling.

Den enkelte medlemsstat kan herudover angive eventuelle yderligere pligter og påbud, som den accepterer at føre tilsyn med, jf. rammeafgørelsens artikel 4, stk. 2.

Til gennemførelse af artikel 4 og 8 foreslås det at indsætte en bestemmelse i § 29 m, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, som pålægger justitsministeren, eller den justitsministeren bemyndiger hertil, at føre tilsyn med de

pligter og påbud, som følger af dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 indeholder en liste over de kategorier af pligter og påbud, som tilsynsmyndigheden er forpligtet til at føre tilsyn med her i landet. Listen svarer til listen over pligter og påbud, som følger af rammeafgørelsens artikel 4, og omfatter bl.a. påbud med hensyn til adfærd, opholdssted, uddannelse, arbejde mv., meldepligt, kontakt- og opholdsforbud, pligt til at betale erstatning, pligt til samfundstjeneste og pligt til at underkaste sig terapi eller afvænningsbehandling. Listen må efter Justitsministeriets opfattelse anses for at rumme samtlige vilkår, som i medfør af straffuldbyrdelseslovens og straffelovens bestemmelser kan fastsættes som vilkår for en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse her i landet.

Det bemærkes, at straffelovens § 57, stk. 1, nr. 9, giver mulighed for, at retten kan fastsætte som særvilkår for en betinget dom, at den dømte efter kommunens afgørelse skal undergives foranstaltninger efter § 52 i lov om social service. Disse sociale foranstaltninger, der er møntet på unge lovovertrædere, omfatter bl.a. praktisk eller pædagogisk støtte, familiebehandling og -rådgivning, ophold på et godkendt opholdssted og udpegelse af kontaktpersoner. Efter Justitsministeriets opfattelse må også sådanne foranstaltninger anses for omfattet af listen, jf. navnlig forslaget til stk. 3, nr. 4, 10 og 11. I det omfang en udenlandsk afgørelse omfattet af den foreslåede § 29 1 indeholder en pligt eller et påbud, som svarer til eller ligner en af foranstaltningerne efter § 52 i lov om social service, vil Danmark således være forpligtet til at anerkende og – eventuelt efter tilpasning af pligten eller påbuddet, jf. forslaget til § 29 m, stk. 4 – overtage tilsynet med afgørelsen, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Listen indeholder som nr. 4 bl.a. påbud med hensyn til opholdssted. Dette rejser – sammenholdt med betragtning nr. 11 i præamblen til rammeafgørelsen, hvorefter der kan anvendes elektronisk overvågning med henblik på at føre tilsyn med pligter og påbud i overensstemmelse med national ret og nationale procedure – det spørgsmål, om udenlandske afgørelser med påbud om ophold på bopælen under intensiv kontrol svarer til den danske fodlænkeordning jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 a, kan anerkendes i Danmark med henblik på overtagelse af tilsynet med afgørelsen.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at den danske fodlænkeordning falder uden for rammeafgørelsens anvendelsesområde, jf. artikel 1, stk. 2, da intensiv overvågning og kontrol på bopælen ved hjælp af fodlænke i Danmark hverken kan idømmes som en alternativ sanktion i forhold til frihedsstraf, frihedsberøvende foranstaltning eller bødestraf eller fastsættes som et vilkår for udsættelse af straffuldbyrdelse eller straffastsættelse eller som et vilkår for prøveløsladelse. Fodlænkeordningen udgør derimod en ud af flere måder, hvorpå en dom om ubetinget frihedsstraf kan fuldbyrdes.

I det omfang andre EU-medlemsstater kan dømme lovovertrædere til ophold på bopælen under intensiv kontrol, og i lighed med Danmark anser dette som en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, må sådanne afgørelser ligeledes anses for at falde uden for rammeafgørelsen og dermed også uden for det foreslåede nye kapitel 6 b i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i den Europæiske Union. De pågældende afgørelser vil imidlertid kunne anerkendes og fuldbyrdes i Danmark i henhold til reglerne i lovens kapitel 6 a, jf. også punkt 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 79 fremsat den 27. februar 2008.

I det omfang der i andre EU-medlemsstater kan afsiges dom om ophold på bopælen under intensiv overvågning som en særskilt straf, der i det pågældende land ikke anses for en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, eller der kan fastsættes påbud om ophold på bopælen under intensiv overvågning som en betingelse for udsættelse af straffuldbyrdelse eller straffastsættelse eller for prøveløsladelse, må sådanne afgørelser imidlertid antages at være omfattet af rammeafgørelsens anvendelsesområde og det foreslåede kapitel 6 b. Det betyder, at Danmark vil være forpligtet til at anerkende og overtage tilsyn med sådanne afgørelser, når rammeafgørelsens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter § 29 m, stk. 3, har justitsministeren mulighed for at beslutte, at kompetencen til at føre tilsyn med vilkårene mv. tildeles Kriminalforsorgen, som i Danmark fører tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte. Der henvises til punkt 2.3.4 om kompetente myndigheder.

2.3.3.2. Tilpasning af pligter og påbud

Den foreslåede bestemmelse i § 29 m, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, giver mulighed for at tilpasse arten og varigheden af pligter og påbud til arten og varigheden af de vilkår mv., som fastsættes i tilsvarende tilfælde

efter dansk lovgivning. Det tilpassede vilkår mv. skal ligge så tæt som muligt på den oprindelige foranstaltning, som er fastsat i udstedelsesstaten, og må desuden ikke udgøre en skærpelse i forhold hertil.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 m, stk. 5, kan varigheden af pligten eller påbuddet kun nedsættes til den maksimale varighed, som kan fastsættes i henhold til dansk lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse forudsætter således, at pligter og påbud i dommen eller afgørelsen og tilsynet hermed tilpasses danske forhold, således at myndighederne ikke skal føre tilsyn med foranstaltninger, som ikke kendes i dansk ret i den form, som de er idømt, eller som ligger ud over varigheden af et tilsvarende vilkår, som kan fastsættes efter dansk ret. Forslaget svarer til rammeafgørelsens artikel 9, som har til formål at sikre anerkendelsen af dommen eller afgørelsen og overtagelse af tilsynet, uden at der kræves fuldstændig harmonisering af de forskellige pligter og påbud, som findes i medlemsstaterne.

Bestemmelsen om tilpasning tænkes f.eks. anvendt i den situation, hvor en pligt til at udføre samfundstjeneste i udstedelsesstaten er fastsat til en varighed af 400 timer, mens der i Danmark maksimalt kan idømmes samfundstjeneste i op til 240 timer. I disse tilfælde vil de danske myndigheder kunne nedsætte de 400 timer til 240, men ikke derunder – heller ikke hvis der ved en betinget dom afsagt i Danmark i en tilsvarende sag ville blive fastsat samfundstjeneste i et mindre antal timer.

Muligheden for tilpasning kan desuden tænkes anvendt i tilfælde, hvor en dom eller en afgørelse foreskriver, at den domfældte skal følge en bestemt uddannelse eller type af behandling (f.eks. alkoholistbehandling), der ikke svarer til den uddannelse eller behandling, som i Danmark pålægges dømte som vilkår for en betinget dom eller som vilkår for prøveløsladelse. De danske myndigheder kan tilpasse en sådan behandling til en behandlingsform, som tilbydes i Danmark i tilsvarende sager. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget til lovens § 29 p, nr. 7, jf. punkt 3.1.1.7 ovenfor, indeholder mulighed for at afslå at anerkende et vilkår eller en alternativ sanktion om lægebehandling/terapi, som uanset tilpasning ikke kan underkastes tilsyn i det danske retssystem og sundhedsvæsen.

I forbindelse med afgørelsen om tilpasning skal det tages i betragtning, at tilpasningen ikke må føre til skærpelse af den pligt eller det påbud, som

oprindeligt er pålagt, jf. den foreslåede § 29 m, stk. 4. Forbuddet mod skærperler medfører f.eks., at der ikke må fastsættes et vilkår om samfundstjeneste, hvis varighed er længere end den oprindelige foranstaltning, som er fastsat i udstedelsesstaten.

I tilfælde, hvor en pligt eller et påbud er tilpasset danske forhold og derfor ikke er umiddelbart sammenlignelig med den foranstaltning, som er fastsat i udstedelsesstaten, kan der formentlig opstå situationer, hvor det vil være svært at vurdere, om det nye vilkår udgør en skærpelse i forhold til den oprindelige foranstaltning. I disse tilfælde skal der foretages en samlet vurdering af, om det nye vilkår vurderes at være mere indgribende over for den domfældtes personlige frihed. I tilfælde af tvivl kan myndighederne bede om yderligere oplysninger fra udstedelsesstaten om karakteren af det vilkår, som er fastsat i henhold til den pågældende dom eller afgørelse.

Udstedelsesstaten skal under alle omstændigheder underrettes om, at pligten eller påbuddet er blevet tilpasset, og om begrundelsen for tilpassningen, jf. forslaget til § 29 t, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og rammeafgørelsens artikel 18, nr. 5.

2.3.3.3. Efterfølgende afgørelser

Den foreslåede § 29 n indeholder i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 14 en forpligtelse til at træffe alle efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet i henhold til dansk ret. Bestemmelsen regulerer navnlig den situation, hvor den domfældte, som er underkastet tilsyn i Danmark, overtræder de påbud eller pligter, som vedkommende er pålagt i henhold til dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten, eller hvor den domfældte begår nyt strafbart forhold i prøvetiden for en sådan dom eller afgørelse. I disse tilfælde vil det være nødvendigt, at der i Danmark træffes afgørelse om konsekvenserne af overtrædelsen, herunder navnlig om ændring af de fastsatte påbud og pligter og om fuldbyrdelse eller fastsættelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Det foreslås generelt, at sådanne efterfølgende afgørelser i overensstemmelse med rammeafgørelsen træffes efter de regler, som gælder for tilsvarende afgørelser i sager, der er pådømt her i landet. I forslaget til § 29 n er det derfor bestemt, at efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet træffes efter straffelovens og straffuldbydelseslovens regler og efter de administrative forskrifter, som er udstedt i henhold til straffuldbydelsesloven.

Reglerne i straffuldbyrdsloven omfatter navnlig lovens kapitel 14 om gennemførelse af tilsyn mv. ved prøveløsladelse, kapitel 17 om gennemførelse af betingede domme og kapitel 18 om gennemførelse af domme med vilkår om samfundstjeneste.

I de tilfælde, hvor den domfældtes overtrædelser af de pligter eller påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten, medfører, at sagen indbringes for retten, finder straffelovens regler om betingede domme (kapitel 6), betingede domme med vilkår om samfundstjeneste (kapitel 8) samt reglerne om personer, der er løsladt på prøve, jf. §§ 38 – 40 a, anvendelse, når retten skal træffe beslutning om f.eks. ændring af vilkår, fuldbyrdelse eller fastsættelse af straf og om genindsættelse fra prøveløsladelse.

Når retten skal træffe afgørelse om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er fastsat i medfør af dommen fra udstedelsesstaten, fremgår det af rammeafgørelsens artikel 14, stk. 2, at en sådan straf – om nødvendigt – kan tilpasses efter dansk lovgivning.

Efter forslaget til § 29 n, stk. 4, sker tilpasning i overensstemmelse med reglerne for tilpasning af vilkår, jf. forslaget til § 29 m, stk. 5, således at straffen kan nedsættes, hvis den overstiger den maksimale straf, som efter loven er foreskrevet for en tilsvarende forbrydelse her i landet. Nedsættelsen sker i givet fald til den maksimale straf. Retten skal således ikke foretage en vurdering af, hvilken straf der faktisk ville være blevet idømt, hvis den domfældte var blevet dømt her i landet for at have begået en tilsvarende forbrydelse, men skal som udgangspunkt alene vurdere, hvilken straffebestemmelse og dermed strafferamme der skal anvendes.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 n, stk. 5, giver desuden mulighed for at tilpasse sanktionen, hvis sanktionen efter sin art ikke er forenelig med sanktionerne i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling. I givet fald tilpasses straffen til den sanktion, der ville gælde efter dansk ret for en tilsvarende lovovertrædelse.

Den tilpassede sanktion skal i videst mulig omfang ligne den sanktion, der er fastsat i udstedelsesstaten.

Reglerne om tilpasning af straffen i sager om overtagelse af tilsyn svarer til de regler, som er fastsat for tilpasning af fængselsstraffe og frihedsbe-

røvende foranstaltninger i sager om overførelse af domfældte til afsoning af en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning i Danmark. Det følger af § 29 b, stk. 2 og 3, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i EU, at retten i forbindelse med fuldbyrdelsen af fængselsstraffen eller den frihedsberøvende foranstaltning kan træffe afgørelse om at nedsætte straffen til den maksimale straf, som gælder i henhold til dansk lovgivning. Retten kan desuden tilpasse straffen til en lignende sanktion, som vil kunne anvendes her i landet. Der henvises generelt til reglerne i lovens kapitel 6 a.

For fuldbyrdelse af afgørelser inden for det nordiske samarbejde gælder det, at straffen ikke kan nedsættes til det strafniveau, som findes i fuldbyrdelsesstaten, jf. lovens § 4, men at der kan træffes afgørelse om om-sætning af en straf, så den svarer til en straftype, som findes i henhold til dansk ret.

Efter den foreslåede § 29 n, stk. 6, finder bestemmelserne om tilpasning tillige anvendelse på fuldbyrdelse af reststraffen for prøveløsladte.

Udstedelsesstaten skal underrettes om afgørelsen om tilpasning, jf. forslaget til § 29 t, nr. 5 og rammeafgørelsens artikel 18, nr. 5.

Rammeafgørelsens artikel 14, stk. 3, jf. stk. 1, giver mulighed for, at en medlemsstat kan erklære, at den som fuldbyrdelsesstat afslår at overtage kompetencen til at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af straf (tilbagekaldelse af en udsættelse af fuldbyrdelsen af en dom eller tilbagekaldelse af en afgørelse om prøveløsladelse) eller fastsættelse af straf i sager om alternative sanktioner eller betingede domme, som f.eks. kan komme på tale, hvis den domfældte overtræder de pligter og påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen, eller begår nyt strafbart forhold i prøvetiden. Medlemsstaten skal i den forbindelse angive, hvilke tilfælde eller kategorier af tilfælde afslaget på overtagelse af den nævnte kompetence gælder for. Medlemsstaten kan f.eks. erklære, at den ikke ønsker at træffe disse afgørelser i sager, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed.

Justitsministeriet har overvejet, om der er behov for at afgive erklæring om, at Danmark ikke vil træffe afgørelse om fuldbyrdelse eller fastsættelse af straf, hvis den handling, som ligger til grund for dommen i udstedelsesstaten, ikke er strafbar efter dansk ret (manglende dobbelt strafbarhed).

Justitsministeriet har i den forbindelse fundet det hensigtsmæssigt at skelne mellem den situation, hvor den oprindelige dom i udstedelsesstaten indeholder en straf, som kan fuldbyrdes i tilfælde af, at den domfældte overtræder de fastsatte påbud eller pligter eller begår nyt strafbart forhold i prøvetiden, og den situation, hvor straffen ikke er fastsat i dommen og derfor vil skulle fastsættes her i landet.

For så vidt angår de førstnævnte tilfælde, der vedrører fuldbyrdelse af en allerede fastsat frihedsstraf i sager, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed, er det Justitsministeriets opfattelse, at reglerne for afgørelser i forbindelse med tilsyn med betingede domme mv. bør følge de regler i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, som er fastsat for fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger i sager, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed.

I medfør af § 29 c, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis en handling svarende til den, som afgørelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret, medmindre handlingen er omfattet af den positiv-liste, som er omtalt ovenfor under punkt 2.3.1.1.3.

Bestemmelsen i § 29 c, stk. 2, er gjort fakultativ med henblik på at tage højde for den situation, hvor hensynet til den domfældtes resocialisering eller vedkommendes situation taler for fuldbyrdelse her i landet, selv om kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. Det forudsættes i disse tilfælde, at den domfældtes egen motivation for overførelsen tillægges vægt ved vurderingen af, om overførelse vil forbedre den domfældtes mulighed for resocialisering.

Justitsministeriet foreslår på denne baggrund en ny bestemmelse i § 29 n, stk. 2, som fastslår, at en senere afgørelse om fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning eller om genindsættelse fra prøveløsladelse ikke kan træffes her i landet, hvis en handling svarende til den, der ligger til grund for den oprindelige dom i udstedelsesstaten, ikke er strafbar efter dansk ret, medmindre det skønnes formålstjenligt af hensyn til den domfældtes mulighed for resocialisering.

Den domfældtes ønske om, at dommen fuldbyrdes her i landet, kan tillægges vægt ved vurderingen af, om en afgørelse om fuldbyrdelse og

eventuel afsoning her i landet vil forbedre den domfældtes mulighed for resocialisering. I de tilfælde, hvor spørgsmålet om fuldbyrdelse af straffen opstår, fordi den domfældte har begået nyt strafbart forhold i prøvetiden for en betinget dom eller alternativ sanktion eller i prøvetiden for prøveløsladelsen, kan det desuden tillægges vægt, at den domfældtes strafbare overtrædelser vil kunne pådømmes samlet her i landet, f.eks. således at der fastsættes en fælles ubetinget straf for dette forhold og for den tidligere pådømte overtrædelse, jf. straffelovens § 61, stk. 2.

Når kompetencen til at træffe afgørelse fastholdes her i landet af hensyn til den pågældendes mulighed for resocialisering, og retten derfor skal træffe afgørelse om fuldbyrdelse af en straf, der er idømt for en handling, som ikke er strafbar her i landet, vil der i sagens natur ikke være mulighed for at tilpasse straffen til den strafferamme, som gælder her i landet for tilsvarende overtrædelser. I disse formentlig meget sjældne tilfælde vil den domfældte derfor skulle afsone den straf, som er idømt i udstedelsesstaten uden tilpasning. Det kan her efter omstændighederne være relevant at overveje, om der kan være anledning til at afkorte den faktiske fuldbyrdelse af afsoningen gennem dansk rets almindelige regler om prøveløsladelse og benådning.

Hvis myndighederne vurderer, at betingelsen for at træffe afgørelse her i landet ikke er opfyldt, føres kompetencen til at træffe afgørelsen tilbage til udstedelsesstaten, jf. forslaget til § 29 n, stk. 2, 2. pkt. Udstedelsesstaten underrettes straks herom, jf. forslaget til § 29 t, nr. 8.

For så vidt angår de sager, hvor der ikke i den underliggende dom i udstedelsesstaten er fastsat en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, som kan udløses i tilfælde af, at den domfældte f.eks. overtræder sine pligter eller påbud eller begår nyt strafbart forhold i prøvetiden for dommen, vil de danske domstole som udgangspunkt skulle træffe afgørelse om fastsættelse af straffen for en handling, som ikke er strafbar efter dansk ret. Efter Justitsministeriets opfattelse vil en sådan afgørelse imidlertid være uhensigtsmæssig, fordi der ikke i dansk strafferet vil være en strafferamme at træffe afgørelsen ud fra.

Der lægges derfor med den foreslåede § 29 n, stk. 3, op til, at en afgørelse om fastsættelse af fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning ikke kan træffes her i landet, medmindre en handling svarende til den, der ligger til grund for den oprindelige dom i udstedelsesstaten, tillige er strafbar efter dansk ret. Det foreslås endvidere i overensstemmelse med

artikel 14, stk. 4, at kompetencen til at træffe afgørelsen føres tilbage til udstedelsesstaten i sådanne sager, jf. § 29 n, stk. 3, 2. pkt. Udstedelsesstaten underrettes straks herom, jf. den foreslåede § 29 t, nr. 8

Bestemmelsen § 29 n, stk. 3, svarer i vidt omfang til, hvad der er i dag følger af lov om fuldbyrdelse af nordiske straffedomme, som indeholder regler om, at kompetencen til at træffe afgørelse kan føres tilbage til domsstaten i tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om idømmelse af straf for forhold omfattet af en betinget dom uden straffastsættelse, og det pågældende forhold ikke er strafbart efter dansk ret, jf. § 8, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Justitsministeriet vil i forbindelse med lovens ikraftsættelse og i henhold til rammeafgørelsens artikel 14, stk. 6, afgive en erklæring til Rådet om, at danske myndigheder ikke vil træffe afgørelse om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, om genindsættelse efter prøveløsladelse og om fastsættelse af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning i de tilfælde, der er omfattet af forslagene til § 29 n, stk. 2 og 3.

2.3.4. Kompetente myndigheder og behandling af sager

Efter artikel 3 i rammeafgørelsen udpeger hver medlemsstat en eller flere kompetente myndigheder til at træffe afgørelser efter rammeafgørelsens regler. Det fremgår af stk. 2, at medlemsstaterne kan udpege ikke-judicielle myndigheder til at træffe afgørelser i medfør af rammeafgørelsen, hvis disse myndigheder har kompetence til at træffe afgørelse af lignende art efter national ret. Når afgørelsen vedrører fastsættelse eller fuldbyrdelse af frihedsstraf eller genindsættelse fra prøveløsladelse, skal afgørelsen kunne indbringes for en judiciel myndighed, hvis afgørelsen er truffet af en administrativ myndighed, jf. stk. 3.

Efter artikel 8 er det den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten, der træffer afgørelse om anerkendelse af dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten. Afgørelsen skal som udgangspunkt træffes inden 60 dage, jf. artikel 12.

Ifølge den gældende § 54, stk. 1, har justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kompetence til at træffe afgørelse om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskationsafgørelser og om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller andre frihedsberøvende foranstaltninger.

Lovforslagets § 1, nr. 9, indebærer, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, endvidere får kompetence til at træffe afgørelser om anerkendelse af domme og afgørelser omfattet af den foreslåede § 29 l og overtagelse af tilsynet hermed.

Bestemmelsen er fastsat som en bemyndigelsesbestemmelse med henblik på, at Justitsministeriet kan beslutte, at kompetencen til at træffe afgørelse helt eller delvist overlades til andre myndigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at afgørelser om fuldbyrdelse af betingede domme i nordiske sager træffes af politidirektøren i den kreds, hvor den dømte har eller må ventes at tage bopæl eller ophold. Afgørelser om overtagelse af tilsyn med personer, der er løsladt på prøve efter afsoning i et af de nordiske lande, træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen. Der henvises til cirkulære nr. 220 af 16. december 2003 om samarbejde med de nordiske lande angående fuldbyrdelse af straf.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at afgørelser om tilpasning mv. af pligter og påbud som er fastsat i dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten, mest hensigtsmæssigt træffes af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen med henblik på, at Kriminalforsorgen fører tilsyn med de pågældende pligter og påbud.

Efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet vil skulle træffes i overensstemmelse med straffelovens og straffuldbyrdelseslovgivningens regler om betingede domme, domme om samfundstjeneste og reglerne om prøveløsladelse, jf. forslag til lovens § 29 n. Det følger af disse regler, at afgørelser, der indebærer fuldbyrdelse eller fastsættelse af fængselsstraf for betingede domme, træffes af domstolene, jf. straffelovens § 60-61.

Afgørelse om genindsættelse af prøveløsladte til afsoning træffes efter straffelovens § 40 af domstolene, når genindsættelse skyldes, at den domfældte har begået nyt strafbart forhold i prøvetiden, og der er rejst tiltale herfor, jf. stk. 1. Når genindsættelsen skyldes den domfældtes vilkårs-overtrædelser eller strafbare forhold, for hvilke der ikke er rejst tiltale efter stk. 1, træffes afgørelsen administrativt af Kriminalforsorgen, jf. straffelovens § 40, stk. 2 og 3, og straffuldbyrdelseslovens § 86, stk. 4. Administrative afgørelser om genindsættelse af en prøveløsladt til udståelse reststraf kan indbringes for domstolene, jf. straffuldbyrdelseslovens

§ 112, nr. 7, og bestemmelsen er således i overensstemmelse med betingelserne i rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3, jf. ovenfor.

Justitsministeriet vil i overensstemmelse med ovenstående underrette Rådets Generalsekretariat om de myndigheder, som i Danmark er kompetente til at træffe afgørelser.

Fristen for sagens behandling på 60 dage, som er foreskrevet i rammeafgørelsens artikel 12, foreslås indsat i § 54 som et nyt stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Fristen omfatter Justitsministeriets behandling af sagen om anerkendelse af dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten og overtagelse af tilsyn.

2.3.5. Underretning af udstedelsesstaten

Rammeafgørelsen indeholder en række detaljerede regler om fuldbyrdesstatens forpligtelse til at underrette udstedelsesstaten om afgørelser, som træffes i fuldbyrdesstaten om omstændigheder, som har betydning for udstedelsesstatens mulighed for at træffe eventuelle efterfølgende afgørelser i sagen, jf. navnlig artikel 16 og 18. Disse underretningsforpligtelser foreslås gennemført i § 29 t, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

2.3.6. Danmark som udstedelsesstat

Danske myndigheders anmodninger om anerkendelse af betingede domme mv. og overførelse af tilsyn foreslås kun i begrænset omfang reguleret i loven, og anmodninger om overførelse af tilsyn mv. fra Danmark til andre medlemsstater vil således i vidt omfang skulle behandles efter reglerne i rammeafgørelsen.

De nuværende kapitler i loven regulerer ligeledes kun i begrænset omfang danske myndigheders anmodning om fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser i andre lande. Lovens § 59, stk. 2, indeholder dog en bestemmelse om, at attester, der i medfør af loven (§ 48) skal fremsendes til en anden medlemsstat med henblik på fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskation, skal attesteres af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil.

Med lovforslagets § 1, nr. 11, foreslås det at indføre et tilsvarende krav i sager vedrørende anmodning om anerkendelse af betingede domme mv. og overtagelse af tilsyn hermed, jf. rammeafgørelsens artikel 6, stk. 2.

Det foreslås endvidere med lovforslagets § 1, nr. 12, at der indsættes en ny § 60 b i loven, som fastslår, på hvilke betingelser justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, kan anmode en anden stat om at overtage fuldbyrdelsen af en betinget dom eller afgørelse om prøveløsladelse.

2.3.7. Forholdet til andre aftaler

Rammeafgørelsen giver mulighed for, at medlemsstaterne fortsat kan anvende eksisterende eller indgå nye bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger, hvis disse giver mulighed for at udvide eller udbygge rammeafgørelsens mål og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner, jf. artikel 23. Danmark kan således opretholde det nordiske samarbejde, som følger af den nordiske straffuldbyrdelseslov.

I overensstemmelse hermed fremgår det af lovens § 1, stk. 3, at loven ikke finder anvendelse på afgørelser, der er omfattet af lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v., i det omfang de særlige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf m.v. mellem de nordiske lande giver mere vidtgående adgang til fuldbyrdelse.

3. Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia

3.1. Gældende ret

3.1.1. Fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser afsagt in absentia

Lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union med senere ændringer gennemfører bl.a. rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation og rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

Loven indeholder således bl.a. en række bestemmelser, som gennemfører de pågældende rammeafgørelsers bestemmelser om afslag på anerkendelse og fuldbyrdelse af domme og afgørelser, som er afsagt in absentia (udeblivelsesdomme):

Efter § 20, stk. 1, nr. 6, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, afslås fuldbyrdelse af en afgørelse om

bødestraf, hvis den person, som afgørelsen vedrører, ifølge oplysningerne i den fremsendte attest

- ikke som krævet i udstedelsesstatens lovgivning i forbindelse med en skriftlig procedure er blevet underrettet personligt eller gennem en efter udstedelsesstatens lovgivning kompetent repræsentant om sin ret til at bestride sagen og om tidsfristerne for et sådant retsmiddel eller
- er udeblevet, medmindre det i attesten er anført, at personen er blevet underrettet om retssagen personligt eller gennem en efter udstedelsesstatens lovgivning kompetent repræsentant i overensstemmelse med udstedelsesstatens lovgivning, eller at personen har tilkendegivet, at sagen ikke bestrides.

Ifølge lovens § 29 d, nr. 6, afslås fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis den domfældte ifølge oplysningerne i den fremsendte attest er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at vedkommende er blevet indkaldt til retssagen personligt eller gennem en efter udstedelsesstatens lovgivning kompetent repræsentant, eller vedkommende har oplyst, at afgørelsen ikke anfægtes.

Ifølge lovens § 33, stk. 1, nr. 5, afslås fuldbyrdelse af en konfiskationsafgørelse, hvis det følger af oplysningerne i attesten, at den pågældende ikke gav møde personligt eller ved advokat i den retssag, der førte til konfiskationsafgørelsen, medmindre det fremgår af attesten, at den pågældende er blevet underrettet om retssagen i overensstemmelse med udstedelsesstatens lovgivning enten personligt eller gennem sin i henhold til udstedelsesstatens lovgivning kompetente repræsentant eller i øvrigt har tilkendegivet, at konfiskationsafgørelsen ikke anfægtes.

Inden der træffes beslutning om afslag i medfør af lovens § 20, stk. 1, nr. 6, § 29 d, nr. 6, eller § 33, stk. 1, nr. 5, skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten høres, jf. lovens § 22, § 29 g og § 35.

Med dette lovforslag foreslås det desuden at gennemføre rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse. Der henvises til punkt 2.3.1.1.11.

Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af bl.a. lov om udlevering af lovovertrædere (udleveringsloven).

Det følger af § 10 g, stk. 1, i udleveringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 med senere ændringer, at udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en udeblivelsesdom, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kun kan finde sted, hvis indkaldelsen til domsforhandlingen har været forkyndt for den pågældende personlig eller den pågældende på anden måde har fået underretning om tid og sted for domsforhandlingen.

Udlevering kan dog ske, uden at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, hvis den, der er dømt uden at have været til stede under domsforhandlingen, kan kræve sagen genoptaget i den pågældende medlemsstat og under den fornyede domsforhandling har adgang til at være til stede, jf. udleveringslovens § 10 g, stk. 2.

3.1.2. Retsplejelovens regler om udeblivelsesdomme

Ifølge retsplejelovens § 853 skal en tiltalt i en straffesag - medmindre andet er bestemt i loven - være personligt til stede i retten under hele hovedforhandlingen, indtil sagen er optaget til dom. Rettens formand kan dog tillade den tiltalte at forlade retten, før sagen er optaget til dom, hvis det findes ubetænkeligt, at tiltalte ikke er til stede.

Ifølge retsplejelovens § 855, stk. 3, kan hovedforhandlingen fremmes til dom i tiltaltes fravær, hvis retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig,

- 1) når tiltalte er undvejet, efter at anklageskriftet er forkyndt for den pågældende,
- 2) når tiltalte efter at være mødt ved sagens begyndelse har forladt retten uden rettens tilladelse,
- 3) når der under sagen alene er spørgsmål om ubetinget fængselsstraf i 6 måneder eller derunder, konfiskation, rettighedsfrakendelse eller erstatning, og tiltalte har givet samtykke til gennemførelse af hovedforhandlingen,
- 4) når tiltalte ikke idømmes højere straf end ubetinget fængsel i 3 måneder eller andre retsfølger end konfiskation, førerretsfrakendelse eller erstatning, eller
- 5) når retten skønner, at behandlingen af sagen utvivlsomt vil føre til tiltaltes frifindelse.

Ifølge retsplejelovens § 855, stk. 4, kan hovedforhandlingen - medmindre tiltalte har samtykket hertil - kun gennemføres i medfør af stk. 3, nr. 4, hvis tiltalte har været lovligt indkaldt, og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at tiltalte dømmes for de forhold, som tiltalen angår.

Tiltalte er lovligt indkaldt, hvis indkaldelsen er forkyndt på en af de måder, som er fastsat i retsplejelovens § 155. Ifølge bestemmelsen i § 155 sker forkyndelse ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag

- 1) sendes eller afleveres til den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen på en genpart af dokumentet eller, hvis forkyndelsen foretages ved rettens eller anklagemyndighedens foranstaltning, et særligt modtagelsesbevis (brevforkyndelse),
- 2) ved digital kommunikation gøres tilgængelig for den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen (digital forkyndelse),
- 3) sendes til den pågældende i brev med afleveringsattest (postforkyndelse) eller
- 4) afleveres til den pågældende af en stævningsmand (stævningsmandsforkyndelse).

De nærmere regler om brevforkyndelse, postforkyndelse og forkyndelse ved stævningsmand findes i retsplejelovens §§ 155-157.

Ifølge retsplejelovens § 163, stk. 1, er forkyndelsen gyldig, selv om meddelelsen ikke er kommet til vedkommendes kundskab. Hvis dokumentet, som skal forkyndes, er kommet vedkommende i hænde, anses forkyndelse for sket, selv om forkyndelsen ikke er foretaget i overensstemmelse med reglerne i §§ 155-157, jf. § 163, stk. 2.

Retsplejeloven indeholder særlige regler for forkyndelse og udeblivelse i straffesager, der afgøres uden medvirken af lægdommere. Efter retsplejelovens § 896, stk. 4, kan retten således undlade at forkynde indkaldelsen for tiltalte, når der under sagen ikke er spørgsmål om højere straf end bøde. I så fald sender retten indkaldelsen og en kopi af anklageskriftet til tiltalte senest 2 uger før hovedforhandlingen.

Hvis tiltalte udebliver uden oplyst lovligt forfald eller nægter tiltalte at afgive forklaring, kan retten behandle sagen, som om tiltalte har tilstået det forhold, som den pågældende er tiltalt for, når der ikke under sagen er

spørgsmål om højere straf end bøde, og omstændighederne ikke taler imod det, jf. § 897, stk. 1.

Retsplejeloven indeholder desuden bestemmelser om anke og genoptagelse i sager, hvor tiltalte er dømt som udebleven.

Ifølge retsplejelovens kapitel 82 om anke til landsretten er det bl.a. en betingelse for at anke en afgørelse, at den tiltalte har givet møde under sagens behandling i byretten, jf. § 902, stk. 2. Hvis sagen er fremmet i medfør af bestemmelsen i § 855, stk. 3, nr. 4, kan den tiltalte imidlertid anke, selv om den tiltalte ikke har givet møde i byretten, hvis anken ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld, og betingelserne for anke i øvrigt er opfyldt, jf., stk. 3.

Bestemmelsen i stk. 3 giver mulighed for anke i de situationer, hvor den tiltalte, som er dømt som udebleven, ikke har indsigelse imod domfældelsen, men alene ønsker at anfægte selve strafudmålingen. Hvis den tiltalte ønsker en fornyet bedømmelse af beviserne for tiltaltes skyld, må den tiltalte kræve genoptagelse.

Reglerne om genoptagelse i udeblivelsessager findes i retsplejelovens § 987. Ifølge § 987, stk. 1, kan en tiltalt, som er dømt som udebleven, begære sagen genoptaget til ny forhandling, når den pågældende godtgør at have haft lovligt forfald og ved ham utilregnelige omstændigheder har været forhindret fra i tide at anmelde dette, eller at stævningen ikke rettidigt er kommet til domfældtes kundskab. Genoptagelse forudsætter, at der ikke er mulighed for anke efter reglerne i retsplejelovens kapitel 82.

Hvis sagen i tiltaltes fravær er fremmet i medfør af § 855, stk. 3, nr. 4, kan domfældte begære sagen genoptaget, uanset at betingelserne om lovligt forfald mv. ikke er opfyldt, jf. stk. 2. Bestemmelsen giver således ubegrænset adgang til begære sagen genoptaget i sager, hvor den tiltalte er idømt fængselsstraf, uden at vedkommende har været til stede under sagen eller har samtykket til sagens gennemførelse.

3.1.3. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Det følger af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at tiltalte i straffesager som udgangspunkt har ret til at være til stede under domsforhandlingen.

Gennemførelse af en straffesag uden den tiltaltes tilstedeværelse forudsætter for at være forenelig med konventionens artikel 6, at tiltalte er indkaldt til retsmøderne på den i national ret foreskrevne måde, medmindre tiltalte kan antages at have givet afkald på sin adgang til at være til stede, og gennemførelsen af straffesagen er forbundet med tilstrækkelige retssikkerhedsgarantier. Efter praksis er det en betingelse, at myndighederne har gjort sig rimelige anstrengelser for at gøre den tiltalte bekendt med, at der er indledt en straffesag mod tiltalte.

3.2. Indholdet af rammeafgørelsen

3.2.1. Rammeafgørelsens formål og anvendelsesområde

Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia har til formål at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag og samtidig lette det retlige samarbejde i straffesager samt forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne.

Rammeafgørelsen medfører en række ændringer af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, rammeafgørelserne om gensidig anerkendelse af afgørelser om bødestraffe, konfiskation, fængselsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger og af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrkelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse. Ændringerne har til formål at præcisere og ensarte de grunde, som medlemsstaterne efter rammeafgørelserne kan anvende til at afslå at fuldbyrde en afgørelse, når den person, der er genstand for afgørelsen, ikke har været til stede under den retssag, hvor vedkommende er dømt.

Det er ikke hensigten med rammeafgørelsen at regulere de nationale proceduremæssige krav, der skal stilles for at opfylde rammeafgørelsens betingelser for at opnå anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse i en anden medlemsstat, jf. præambelbetragtning 4.

Rammeafgørelsen indebærer ligeledes ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, som er defineret i EU-traktatens artikel 6, herunder retten til et forsvar for enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, og de forpligtelser, der påhviler judicielle myndigheder i denne henseende, jf. rammeafgørelsens artikel 1, stk.2.

3.2.2. Betingelser for at kunne afslå afgørelser afsagt in absentia

Artikel 2-6 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia indeholder ændringerne af de forskellige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser på det strafferetlige område, herunder de konsekvensændringer, som skal foretages i de attester, der ledsager en anmodning om fuldbyrdelse.

Ændringerne er i det væsentlige ens for alle rammeafgørelser og indebærer, at medlemsstaterne skal kunne afslå at fuldbyrde afgørelser, som er truffet in absentia, medmindre det følger af attesten,

- 1) at den pågældende i rette tid er blevet indkaldt personligt og derved er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for denne retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at vedkommende var klar over den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kan træffes en sådan afgørelse, hvis vedkommende ikke er til stede under retssagen,
- 2) at den pågældende var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udpeget af vedkommende eller af staten, til at forsvare sig under retssagen og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, eller
- 3) at den pågældende – efter at have fået afgørelsen forkyndt samt være blevet udtrykkeligt underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret – udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen eller ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den fastsatte tidsfrist.

Om punkt 2 fremgår det af præambelbetragtning 10 til rammeafgørelsen, at det ikke bør have nogen betydning, om den juridiske rådgiver er blevet valgt, udpeget og betalt af den tiltalte selv eller af staten, så længe den tiltalte bevidst har valgt at lade sig repræsentere i stedet for selv at være til stede under retssagen. Det fremgår desuden af præambelbetragtningen, at udpegelsen af den juridiske rådgiver og lignende spørgsmål henhører under national ret.

For så vidt angår rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, er der – ud over nr. 1-3 ovenfor – fastsat en fjerde undtagelse fra retten til at afslå afgørelser afsagt in absentia. Det drejer sig om den situation, at den tiltalte efter udtrykkeligt at være blevet underrettet om retssagen og om muligheden for at være til stede under sagen udtrykkeligt har givet afkald på retten til et mundtligt retsmøde og udtrykkeligt har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter sagen. Der henvises til den nye bestemmelse i artikel 7, stk. 2, litra j, i rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, jf. artikel 3 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia.

For sager omfattet af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne er der ligeledes fastsat en fjerde undtagelse, jf. de nye bestemmelser i rammeafgørelsens artikel 4 a, stk. 1, litra d, og artikel 4 a, stk. 2 og 3, jf. artikel 2 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, som beskrives nærmere i det følgende.

Efter den nye bestemmelse i artikel 4 a, stk. 1, litra d, skal anerkendelse af afgørelser afsagt in absentia ikke kunne afslås, hvis den pågældende vil få afgørelsen forkyndt personligt umiddelbart efter overgivelsen og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke. Den pågældende skal endvidere underrettes om tidsfristen for at anmode om fornyet prøvelse eller anke.

Hvis pågældende person ikke tidligere har modtaget nogen officiel underretning om, at der er iværksat retsforfølgning mod den pågældende person, kan den pågældende person i forbindelse med underretningen om indholdet af den europæiske arrestordre anmode om at modtage en genpart af dommen, inden overgivelsen finder sted. Straks efter at den udstedende myndighed har fået underretning om anmodningen, fremsender den genparten af dommen til den, der søges overgivet, via den fuldbyrdende myndighed. Anmodningen må hverken forsinke overgivelsesproceduren eller forsinke afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre. Fremsendelsen af dommen til den pågældende er kun til orientering og anses ikke for en formel forkyndelse af dommen og igangsætter ikke nogen frister, der finder anvendelse i forbindelse med fornyet prøvelse eller anke. Der henvises til den nye bestemmelse i artikel 4 a, stk. 2.

Hvis en person, som overgives i tilfælde omfattet af den særlige undtagelse, har anmodet om fornyet prøvelse eller anke, tages frihedsberøvelsen af den pågældende person, der afventer en sådan fornyet prøvelse eller anke, regelmæssigt eller på begæring af den pågældende person op til prøvelse efter den udstedende medlemsstats lovgivning, indtil den fornyede prøvelse eller anken er færdigbehandlet. En sådan prøvelse omfatter navnlig muligheden af at suspendere eller afbryde frihedsberøvelsen. Den fornyede prøvelse eller anken begynder i rette tid efter overgivelsen. Der henvises til den nye bestemmelse i artikel 4 a, stk. 3.

I præambelbetragtning 15 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia understreges det generelt for samtlige rammeafgørelser, at grunde til at undlade anerkendelse er fakultative, men at medlemsstaternes mandat til at fastsætte disse grunde i national ret er særligt bestemt af retten til en retfærdig rettergang, under hensyn til det overordnede formål med denne rammeafgørelse, som er at styrke personers proceduremæssige rettigheder og lette det retlige samarbejde i straffesager.

3.2.3. Frist for gennemførelse

Artikel 8 bestemmer, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme rammeafgørelsens bestemmelser senest den 28. marts 2011. Rammeafgørelsen anvendes fra denne dato på anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser afsagt in absentia.

3.3. Lovforslagets udformning

3.3.1. Ændringer i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser inden for Den Europæiske Union

Med lovforslaget foreslås det at ændre de bestemmelser i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser inden for den Europæiske Union, der vedrører afslag på anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser under henvisning til, at de er afsagt in absentia, så de stemmer overens med de ændringer af rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte, rammeafgørelsen om afgørelser om konfiskation og rammeafgørelsen om anerkendelse af domme om fængselsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i EU, som følger af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, jf. punkt 3.2.2 ovenfor.

Med forslaget til § 20, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, ændres afslagsgrunden om udeblivelse i sager om fuldbyrdelse af bødestraffe i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 3.

Med forslaget til § 29 d, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, ændres afslagsgrunden om udeblivelse i sager om fuldbyrdelse af domme om fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 5.

Med forslaget til § 33, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, ændres afslagsgrunden om udeblivelse i sager om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 4.

Med de ovennævnte ændringer indføres en ordning med tre alternative betingelser, som udstedelsesstaten i henhold til rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia kan opfylde for at sikre anerkendelse af en dom, som er afsagt, uden at den pågældende var til stede..

I den første alternative betingelse opstilles der en række kriterier for, hvornår den tiltalte kan anses for underrettet om sagen. Betingelsen indeholder som noget nyt i forhold til de tidligere bestemmelser et krav om, at den tiltalte skal være blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om vedkommende ikke er til stede.

Den anden alternative betingelse indebærer, at afgørelser ikke kan afslås under henvisning til, at de er afsagt in absentia, hvis den tiltalte selv har valgt at lade sig repræsentere af en juridisk rådgiver. I bestemmelsen præciseres det, at det er en betingelse, at den tiltalte faktisk var repræsenteret af den pågældende rådgiver under retssagen.

Den tredje alternative betingelse vedrører den situation, hvor indkaldelsen har været forkyndt for den tiltalte, som udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller som har undladt at anke sagen eller søge om genoptagelse på trods af, at vedkommende var underrettet om muligheden for anke eller genoptagelse af sagen. Det er således forudsat, at der skal være mulighed for fuld prøvelse af afgørelsen afsagt in absentia, og at den tiltalte skal være gjort bekendt med sin ret til denne prøvelse.

Med ovennævnte forslag til § 20, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, indføres endvidere – i overensstemmelse med rammeafgørelsen om afgø-

relser afsagt in absentia, jf. afsnit 3.2.2 ovenfor – en fjerde alternativ betingelse for så vidt angår afgørelser om bødestrafte, der er afsagt in absentia.

Det drejer sig om den situation, at den tiltalte efter udtrykkeligt at være blevet underrettet om retssagen og om muligheden for at være til stede under sagen udtrykkeligt har givet afkald på retten til et mundtligt retsmøde og udtrykkeligt har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter sagen.

De foreslåede ændringer af de nævnte bestemmelser ændrer ikke på lovens bestemmelser om, at Danmark som fuldbyrdende stat i sager om fuldbyrdelse af bødestrafte, domme om fængselsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger og afgørelser om konfiskation skal afslå at anerkende en afgørelse, som er afsagt, uden at tiltalte var til stede, hvis de nævnte betingelser ikke er opfyldt. Det er således alene indholdet af betingelserne, som justeres.

Det bemærkes, at der i forslaget til lovens § 29 p, nr. 10, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, er taget hensyn til den ændring af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv., som følger af artikel 6 i rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia. Der henvises til punkt 2.3.1.1.11 ovenfor.

3.3.2. Ændringer i udleveringsloven

Rammeafgørelsens artikel 2 indebærer en ændring af artikel 5, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne. Den hidtidige bestemmelse i artikel 5, stk. 1, er gennemført i udleveringslovens § 10 g, stk. 1.

Efter § 10 g, stk. 1, kan udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en udeblivelsesdom, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kun finde sted, hvis indkaldelsen til domsforhandlingen har været forkyndt for den pågældende personlig eller den pågældende på anden måde har fået underretning om tid og sted for domsforhandlingen.

Udlevering kan dog ske, uden at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, hvis den, der er dømt uden at have været til stede under domsforhandlingen, kan kræve sagen genoptaget i den pågældende medlemsstat og under den

fornyede domsforhandling har adgang til at være til stede, jf. udleveringslovens § 10 g, stk. 2.

Artikel 5, stk. 1, ophæves med rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, idet der samtidig i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv. indsættes en ny artikel 4 a, som i stk. 1 indeholder reviderede betingelser for udlevering med henblik på fuldbyrdelse af domme, som er afsagt, uden at den dømte har været til stede under retssagen, jf. nærmere punkt 3.2.2 ovenfor.

De reviderede betingelser gennemføres med den foreslåede ændring af udleveringslovens § 10 g, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Den nye artikel 4 a, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv., som indebærer, at en person, der begæres udleveret, under visse betingelser kan anmode om at modtage en genpart af den pågældende dom, jf. nærmere punkt 3.2.2 ovenfor, foreslås gennemført som et nyt stk. 3 i udleveringslovens § 18 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 2.

Ifølge den nye artikel 4 a, stk. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv., skal frihedsberøvelsen af en person, der er udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en udeblivelsesdom i medfør af artikel 4 a, stk. 1, litra d, og afventer en fornyet prøvelse eller anke, regelmæssigt eller på begæring af den pågældende person tages op til prøvelse efter den udstedende medlemsstats lovgivning.

Det bemærkes, at det ikke forventes at blive relevant at fremsætte anmodninger fra dansk side om udlevering af domfældte fra andre EU-medlemsstater i medfør af artikel 4 a, stk. 1, litra d, da en af betingelserne i artikel 4 a, stk. 1, litra a-c, må forventes at være opfyldt som følge af de gældende regler om udeblivelsesdomme, som er gennemgået nærmere under punkt 3.1.2.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

[...]

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner og Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af rammeafgørelse 2002/584/RIA, rammeafgørelse 2005/214/RIA, rammeafgørelse 2006/783/RIA, rammeafgørelse 2008/909/RIA og rammeafgørelse 2008/947/RIA samt styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen.

9. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, Foreningen af Statsadvokater, Politidirektørforeningen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Kriminalforsorgsforeningen, Dansk Fængselsforbund, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Dansk Socialrådgiverforening, Kommunernes Landsforening, Ankestyrelsen, Danske Regioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening,

Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Det Kriminalpræventive Råd og Amnesty International.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[...]	[...]
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[...]	[...]
Økonomiske konsekvenser for erhvervs- livet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for er- hvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for bor- gerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner og Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af rammeafgørelse 2002/584/RIA, rammeafgørelse 2005/214/RIA, rammeafgørelse 2006/783/RIA, rammeafgørelse 2008/909/RIA og rammeafgørelse 2008/947/RIA samt styrkelse af personers procedu-remæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union)

Til nr. 1-3 (ændring af § 1, stk. 1 og overskriften til afsnit III)

Efter lovforslaget vil lovens anvendelsesområde blive udvidet til også at omfatte fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser i form af overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse i medfør af Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008.

I lovens afsnit III indsættes et nyt kapitel 6 b med de nærmere regler om anerkendelse og overtagelse af tilsyn med afgørelser af ovennævnte karakter, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 4 (ændring af § 20, stk. 1, nr. 6, litra b)

Bestemmelsen gennemfører de ændringer af artikel 7, stk. 2 og 3, i rammeafgørelsen 2005/214/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, som følger af artikel 3 i rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om afgørelser afsagt in absentia, i dansk ret.

Den foreslåede ændring af § 20, stk. 1, nr. 6, litra b, vil medføre en præcisering af de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdelsesstat kan fuldbyrde en dom eller afgørelse om bødestraf, som er afsagt i en anden medlemsstat, uden at den pågældende person selv var til stede under sagen. Der er tale om alternative betingelser, således at kun en af betingelser skal være opfyldt, før en anmodning om fuldbyrdelse kan imødekommes.

Den foreslåede bestemmelse § 20, stk. 1, nr. 6, litra b, nr. i, indebærer, at den pågældende enten personligt eller på anden måde skal være blevet officielt underrettet om tidspunkt og sted for den retssag, som førte til den afgørelse om bødestraf, som ønskes fuldbyrdet i Danmark. Underretningen skal være sket på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen

var bekendt med både den berammede sag og med, at sagen ville kunne afgøres uden den pågældendes tilstedeværelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 20, stk.1, nr. 6 litra b, nr. ii, indebærer, at Danmark ikke vil kunne afslå fuldbyrdelse under henvisning til den dømmtes manglende tilstedeværelse under retssagen i de tilfælde, hvor den pågældende eller staten har udpeget en juridisk rådgiver, og den juridiske rådgiver faktisk har repræsenteret vedkommende under sagen. Ifølge bestemmelsen vil det ikke være tilstrækkeligt for at sikre anerkendelse, at staten har udpeget en juridisk rådgiver til at repræsentere den pågældende, hvis den pågældende ikke faktisk var repræsenteret af rådgiveren, eller hvis den pågældende ikke var bekendt med det berammede retsmøde.

Forslaget til § 20, stk.1, nr. 6 litra b, nr. iii, vedrører den situation, hvor den pågældende er udeblevet fra sagen, men hvor afgørelsen er forkyndt for den pågældende, som desuden har fået underretning om retten til fornyet prøvelse eller anke og udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist. Bestemmelsen forudsætter, at der ved genoptagelsen eller anken er mulighed for fuld prøvelse af afgørelsen i henhold til udstedelsesstatens lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse i § 20, stk. 1, nr. 6, litra b, nr. iv, vedrører den situation, hvor den pågældende – efter at være blevet underrettet om retssagen og muligheden for at være til stede under retssagen – har givet afkald på retten til et mundtligt retsmøde og udtrykkeligt har tilkendegivet, at sagen ikke bestrides.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2 og 3.3.1.

Til nr. 5 (ændring af § 29 d, nr. 6)

Bestemmelsen gennemfører den ændring af artikel 9, stk. 1, litra i, i rammeafgørelse 2008/909/ RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme om frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger, som følger af artikel 5 i rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om afgørelser afsagt in absentia, i dansk ret.

Den foreslåede ændring af § 29 d, nr. 6, vil medføre en præcisering af de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdelsesstat

kan fuldbyrde en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er afsagt i en anden medlemsstat, uden at den pågældende person selv var til stede under sagen.

Den foreslåede § 29 d, nr. 6, litra a, indebærer, at den pågældende enten personligt eller på anden måde skal være blevet officielt underrettet om tidspunkt og sted for den retssag, som førte til den afgørelse om bødestraf, som ønskes fuldbyrdet i Danmark. Underretningen skal være sket på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med både den berammede sag og med, at sagen ville kunne afgøres uden den pågældendes tilstedeværelse.

Ændringerne i § 29 d, nr. 6 litra b, vil indebære, at Danmark ikke vil kunne afslå fuldbyrdelse under henvisning til den dømtes manglende tilstedeværelse under retssagen i de tilfælde, hvor den pågældende eller staten har udpeget en juridisk rådgiver og den juridiske rådgiver faktisk har repræsenteret vedkommende under sagen. Ifølge bestemmelsen vil det ikke være tilstrækkeligt for at sikre anerkendelse, at staten har udpeget en juridisk rådgiver til at repræsentere den pågældende, hvis den pågældende ikke faktisk var repræsenteret af rådgiveren, eller hvis den pågældende ikke var bekendt med det berammede retsmøde.

Ændringerne i § 29 d, nr. 6 litra c, vedrører den situation, hvor den pågældende ikke har været til stede under retssagen, men hvor afgørelsen er forkyndt for den pågældende, som desuden har fået underretning om retten til fornyet prøvelse eller anke og udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den fastsatte tidsfrist. Bestemmelsen forudsætter, at der ved genoptagelsen eller anken er mulighed for fuld prøvelse af afgørelsen i henhold til udstedelsesstatens lovgivning

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2 og 3.3.1.

Til nr. 6 (nyt kapitel 6 b)

Det foreslåede kapitel 6 b fastsætter regler om Danmarks anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse (typisk i form af betingede domme), som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse.

De foreslåede regler har til formål at gennemføre rammeafgørelse 2008/947/RIA i dansk ret.

Kapitlet indeholder i § 29 l en definition af de afgørelser, som reglerne i kapitlet finder anvendelse på. § 29 m, stk. 1-3, fastlægger hovedbetingelser for, at en afgørelse afsagt i en anden EU-medlemsstat kan anerkendes her i landet med henblik på overtagelse af tilsyn, og opregner desuden hvilke former for pligter og påbud i de pågældende afgørelser, som der skal føres tilsyn med her i landet. Efter § 29 m, stk. 4 og 5, er der mulighed for at tilpasse arten og varigheden af de pågældende pligter og påbud, så de passer til danske forhold.

Bestemmelsen i § 29 n indeholder regler om efterfølgende afgørelser, som skal fuldbyrdes her i landet, f.eks. i tilfælde af den domfældtes overtrædelse af de pågældende pligter eller påbud eller i tilfælde af, at den domfældte begår nyt strafbart forhold.

§ 29 o fastsætter, i hvilke tilfælde danske myndigheder kan stille krav om dobbelt strafbarhed i forbindelse med anerkendelsen af en dom eller afgørelse afsagt i udstedelsesstaten.

Bestemmelserne i § 29 p og 29 q indeholder de afslagsgrunde, som – ud over manglende dobbelt strafbarhed, jf. § 29 o, stk. 2 – skal være gældende her i landet. § 29 r fastlægger i hvilke tilfælde udstedelsesstaten skal høres, før der træffes afgørelse om afslag. Bestemmelsen giver desuden mulighed for at overtage tilsyn med en dom eller afgørelse, selv om der er givet afslag på anerkendelse.

§ 29 s bestemmer, hvornår tilsynet ophører her i landet og overgår til udstedelsesstaten.

Bestemmelsen i § 29 t indeholder generelle regler om underretning af udstedelsesstaten.

De enkelte bestemmelser er nærmere omtalt nedenfor.

§ 29 l

Den foreslåede bestemmelse i § 29 l definerer i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 2 de afgørelser, som er omfattet af ordningen med anerkendelse og overtagelse af tilsyn.

Efter rammeafgørelsens artikel 6, er det en betingelse for anerkendelse og overtagelse af tilsyn, at der i forbindelse med dommen eller afgørelsen er fastsat en eller flere vilkår i form af pligter og påbud, som tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med, jf. nærmere forslaget til § 29 m, stk. 3. Vilkårene skal være fastsat på baggrund af en dom, hvorved forstås en endelig afgørelse fra en domstol i udstedelsesstaten, der fastslår, at en fysisk person har begået en strafbar handling jf. rammeafgørelsens artikel 2. Vilkårene skal enten være fastsat i selve dommen eller i en afgørelse, der er truffet af en administrativ myndighed på baggrund af dommen.

Efter den foreslåede § 29 1, nr. 1, skal loven finde anvendelse på domme, hvori fastsættelse af straf er udsat og i dommen eller ved efterfølgende afgørelse erstattet af en eller flere pligter eller påbud. Denne type af domme svarer efter dansk ret til betingede domme uden straffastsættelse, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Efter den foreslåede § 29 1, nr. 2, skal loven desuden finde anvendelse på domme, hvori fuldbyrdelsen af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning er udsat, når der i dommen eller ved efterfølgende afgørelse i stedet er fastsat en eller flere pligter og påbud. Definitionen svarer til en almindelig betinget dom med straffastsættelse, jf. straffelovens § 56, stk. 2.

Den foreslåede § 29 1, nr. 3, bestemmer, at loven tillige finder anvendelse på domme, som fastsætter en anden straf end frihedsstraf, frihedsberøvende foranstaltning eller bødestraf, og som pålægger en pligt eller et påbud (alternative sanktioner). Alternative sanktioner indebærer, at der i en dom afsagt i udstedelsesstaten er fastsat en sanktion, som ikke er en frihedsstraf (f.eks. en sanktion om samfundstjeneste).

Endelig bestemmes det i den foreslåede § 29 1, nr. 4, at loven desuden skal finde anvendelse på afgørelser om prøveløsladelse, uanset om disse er fastsat ved dom eller ved afgørelse truffet af en administrativ myndighed. Afgørelsen om prøveløsladelse skal være ledsaget af et påbud eller en pligt, som tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med.

§ 29 m

Bestemmelsen fastlægger, på hvilke betingelser en dom eller afgørelse skal anerkendes og tilsynet med de påbud eller pligter, som er fastsat i dommen eller afgørelsen, skal overtages her i landet.

Efter § 29 m, stk. 1, kan en dom eller afgørelse, som er afsagt i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), anerkendes, og tilsyn overtages, på anmodning fra udstedelsesstatens myndighed, hvis den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold her i landet og er vendt tilbage eller ønsker at vende tilbage hertil, medmindre der er grundlag for at afslå anerkendelse efter en af de fastsatte afslagsgrunde.

Bestemmelsen i § 29 m, stk. 2, fastlægger på hvilke betingelser, der kan ske anerkendelse af en dom eller afgørelse og overtagelse af tilsyn her i landet, selv om den domfældte *ikke* har lovligt og sædvanligt ophold her i landet. Ifølge bestemmelsen i stk. 2 kræves det, at anmodningen om anerkendelse sker efter den domfældtes ønske, og at det skønnes formålstjenligt at anerkende afgørelsen under hensyn til den pågældendes mulighed for resocialisering. Anerkendelse efter bestemmelsen forudsætter en konkret vurdering af den domfældtes forhold og tilknytning til landet. Bestemmelsen tænkes navnlig anvendt i tilfælde, hvor den domfældte er dansk statsborger og ønsker at underkaste sig tilsyn her i landet. Det kan også være i tilfælde, hvor en udenlandsk statsborger, som er dømt i udlandet, ønsker at flytte (lovligt) til Danmark af familie-, arbejds- eller studiemæssige årsager.

Der henvises til punkt 2.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelsen i § 29 m, stk. 3, pålægger justitsministeren eller den, som justitsministeren bemyndiger hertil, at iværksætte tilsynet med de pligter eller påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten. Den foreslåede bestemmelse giver justitsministeren mulighed for at beslutte, at kompetencen til at føre tilsyn med påbud og pligter tildeles Kriminalforsorgen, som i Danmark fører tilsyn med betinget dømte og prøveløsladte. Der henvises til punkt 2.3.4 om kompetente myndigheder i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen i stk. 3, indeholder desuden en liste over de kategorier af pligter og påbud, som tilsynsmyndigheden er forpligtet til at føre tilsyn med her i landet. Listen svarer til listen over pligter og påbud, som følger af rammeafgørelsens artikel 4. De pligter og påbud, som danske myndigheder ifølge bestemmelsen er forpligtet til at føre tilsyn med, rummer samtlige de vilkår, som i Danmark i medfør af straffuldbyrdelseslovens og straffelovens bestemmelser kan fastsættes som vilkår for en betinget

dom eller en afgørelse om prøveløsladelse her i landet. Dette gælder også foranstaltninger efter § 52 i lov om social service, jf. straffelovens § 57, stk. 1, nr. 9, som giver mulighed for, at retten kan fastsætte som særvilkår for en betinget dom, at den dømte efter kommunens afgørelse skal undergives foranstaltninger efter § 52 i lov om social service. I det omfang en udenlandsk afgørelse omfattet af den foreslåede § 29 l indeholder en pligt eller et påbud, som svarer til eller ligner en af foranstaltningerne efter § 52 i lov om social service, vil Danmark således være forpligtet til at anerkende og – eventuelt efter tilpasning af pligten eller påbuddet, jf. forslaget til § 29 m, stk. 4 – overtage tilsynet med afgørelsen, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

I det omfang der i andre EU-medlemsstater kan afsiges dom med påbud om ophold på bopælen under intensiv overvågning som en særskilt straf, der i det pågældende land ikke anses for en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, eller der kan fastsættes påbud om ophold på bopælen under intensiv overvågning som en betingelse for udsættelse af straf-fuldbyrdelse eller straffastsættelse eller for prøveløsladelse, må sådanne afgørelser imidlertid antages at være omfattet af rammeafgørelsens anvendelsesområde og det foreslåede kapitel 6 b, og påbuddet må anses for omfattet af forslaget til § 29 m, stk. 3, nr. 4. Det betyder, at Danmark vil være forpligtet til at anerkende og overtage tilsyn med sådanne afgørelser, når rammeafgørelsens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

I det omfang andre EU-medlemsstater kan dømme lovovertrædere til ophold på bopælen under intensiv kontrol, og anser dette som en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, må sådanne afgørelser anses for at falde uden for rammeafgørelsen og dermed også uden for det foreslåede nye kapitel 6 b i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i den Europæiske Union. De pågældende afgørelser vil imidlertid kunne anerkendes og fuldbyrdes i Danmark i henhold til reglerne i lovens kapitel 6 a, jf. også punkt 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 79 fremsat den 27. februar 2008.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I medfør af § 29 m, stk. 4, er der mulighed for at tilpasse arten og varigheden af pligten eller påbuddet til arten og varigheden af de vilkår, som gælder for tilsvarende lovovertrædelser efter dansk lovgivning. Den til-

passede vilkår mv. skal ligge så tæt som muligt på den oprindelige pligt eller påbuddet og må desuden ikke udgøre en skærpelse i forhold hertil.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 29, stk. 5, kan varigheden af pligten eller påbuddet kun nedsættes til den maksimale varighed, som kan fastsættes i henhold til dansk lovgivning.

Bestemmelsen om tilpasning tænkes f.eks. anvendt i den situation, hvor en pligt til at udføre samfundstjeneste i udstedelsesstaten er fastsat til en varighed af 400 timer, mens der i Danmark maksimalt kan idømmes samfundstjeneste i op til 240 timer. I disse tilfælde vil de danske myndigheder kunne nedsætte de 400 timer til 240, men ikke derunder – heller ikke hvis der ved en betinget dom afsagt i Danmark i en tilsvarende sag ville blive fastsat samfundstjeneste i et mindre antal timer.

I forbindelse med afgørelsen om tilpasning skal det tages i betragtning, at det tilpassede vilkår ikke må udgøre en skærpelse af den pligt eller det påbud, som oprindeligt er idømt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 m, stk. 4. Forbuddet mod skærper medfører f.eks., at der ikke må fastsættes et vilkår om samfundstjeneste, hvis varighed er længere end det oprindelige vilkår om samfundstjeneste, som er fastsat i udstedelsesstaten.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I medfør af § 29 m, stk. 6, bemyndiges justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager, hvor tilsyn overtages.

§ 29 n

Den foreslåede § 29 n, stk. 1, indebærer, at der skal træffes afgørelse efter dansk ret, når den domfældte, som er underkastet tilsyn i Danmark, f.eks. unddrager sig tilsyn eller overtræder de påbud eller pligter, som vedkommende er pålagt i henhold til dommen eller afgørelsen om prøveløsladelse fra udstedelsesstaten, eller når den domfældte begår nyt strafbart forhold i prøvetiden for en sådan dom eller afgørelse.

Ifølge bestemmelsen skal sådanne efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet således træffes efter straffelovens og straffuldbyrdeleslovens regler og efter de administrative forskrifter, som er udstedt i henhold til straffuldbyrdelesloven.

Reglerne i straffuldbyrdelsesloven omfatter navnlig lovens kapitel 14 om gennemførelse af tilsyn mv. ved prøveløsladelse, kapitel 17 om gennemførelse af betingede domme og kapitel 18 om gennemførelse af domme med vilkår om samfundstjeneste.

I de tilfælde, hvor den domfældtes overtrædelser af de pligter eller påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen fra udstedelsesstaten, medfører, at sagen indbringes for retten, finder straffelovens regler om betingede domme (kapitel 6), betingede domme med vilkår om samfundstjeneste (kapitel 8) samt reglerne om personer, der er løsladt på prøve, jf. §§ 38-40 a, anvendelse, når retten skal træffe afgørelse om f.eks. ændring af vilkår, fuldbyrdelse eller fastsættelse af straf og om genindsættelse fra prøveløsladelse.

Forslaget til § 29 n, stk. 2, indebærer, at en afgørelse om fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning eller om genindsættelse fra prøveløsladelse, ikke kan træffes her i landet, hvis en handling svarende til den, der ligger til grund for den oprindelige dom i udstedelsesstaten, ikke er strafbar efter dansk ret, medmindre det skønnes formålstjenligt af hensyn til den domfældtes mulighed for resocialisering. Hvis en sådan afgørelse bliver relevant, og det ikke skønnes formålstjenligt at træffe afgørelsen her i landet, overføres afgørelseskompetencen til den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

I forslaget til § 29 n, stk. 3, fastslås det, at afgørelse om fastsættelse af fængselsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, aldrig kan træffes her i landet, hvis en handling svarende til den, der ligger til grund for den oprindelige dom i udstedelsesstaten, ikke tillige er strafbar efter dansk ret.

Bestemmelsen vedrører den situation, hvor en person i udlandet er dømt for en handling, som ikke er strafbar i Danmark, hvor straffastsættelsen i den udenlandske dom er udsat, og hvor den domfældte efter Danmarks overtagelse af tilsyn overtræder sine pligter eller påbud i henhold til dommen eller begår nyt strafbart forhold i prøvetiden for dommen, således at en afgørelse om fastsættelse af straf for den oprindeligt pådømte handling aktualiseres. I denne situation vil de danske domstole på grund af manglende strafbarhed ikke have en strafferamme at træffe afgørelse om straffastsættelse ud fra. Derfor må afgørelseskompetencen i alle tilfælde overføres til den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

Udstedelsesstaten skal straks underrettes, jf. den foreslåede § 29 t, nr. 8, hvis kompetencen til at træffe afgørelse føres tilbage til udstedelsesstaten i medfør af § 29 n, stk. 2 eller 3.

Forslaget til § 29 n, stk. 4, indebærer, at der kan ske tilpasning af en straf, som skal fuldbyrdes her i Danmark, i overensstemmelse med reglerne for tilpasning af vilkår, jf. forslaget til § 29 m, stk. 5, således at straffen kan nedsættes, hvis den overstiger den maksimale straf, som efter loven er foreskrevet for en tilsvarende forbrydelse her i landet. Nedsættelsen sker i givet fald til den maksimalt foreskrevne straf. Retten skal således ikke foretage en vurdering af, hvilken straf der faktisk ville være blevet idømt, hvis den domfældte var blevet dømt her i landet for at have begået en tilsvarende forbrydelse, men skal som udgangspunkt alene vurdere, hvilken straffebestemmelse og dermed strafferamme der skal anvendes.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 n, stk. 5, giver desuden mulighed for at tilpasse sanktionen, hvis sanktionen efter sin art ikke er forenelig med sanktionerne i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling. I givet fald tilpasses straffen til den sanktion, der ville gælde efter dansk ret for en tilsvarende lovovertrædelse.

Den tilpassede sanktion skal i videst mulig omfang ligne den sanktion, der er fastsat i udstedelsesstaten.

Efter den foreslåede § 29 n, stk. 6, finder bestemmelserne om tilpasning tillige anvendelse på fuldbyrdelse af reststraffen for prøveløsladte.

Ifølge § 29 n, stk. 7, skal udstedelsesstaten på anmodning og uden unødigt ophold underrettes om den maksimale straf, som i henhold til dansk lovgivning kan fastsættes for den lovovertrædelse, der gav anledning til dommen, og som kan pålægges den domfældte i tilfælde af overtrædelse af pligter og påbud. Bestemmelsen giver udstedelsesstaten mulighed for at tilbagekalde en anmodning om anerkendelse i tilfælde, hvor den maksimale straf, som kan fuldbyrdes i fuldbyrdelsesstaten for en tilsvarende overtrædelse ligger væsentligt under, hvad den pågældende ville kunne forvente at modtage i straf i udstedelsesstaten.

Der henvises til punkt 2.3.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 29 o

Den foreslåede bestemmelse i § 29 o, stk. 1, medfører, at en dom eller afgørelse omfattet af § 29 l, som vedrører en af de handlinger, der er opregnet i nr. 1-32, skal anerkendes og tilsynet overtages her i landet, selv om den pågældende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis handlingen kan straffes med fængsel mv. i mindst 3 år i udstedelsesstaten. Bestemmelsen fastlægger den generelle forpligtelse til at anerkende domme og afgørelser, der vedrører handlinger, som ligger inden for den såkaldte positivliste, selv om der ikke foreligger dobbelt strafbarhed. Da de lovovertrædelser, der er omfattet af listen, normalt vil være strafbare i alle medlemsstater, er den praktiske betydning af bestemmelsen navnlig, at det ikke skal undersøges, om en lovovertrædelse ligeledes er strafbar i Danmark.

Det er udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for, om en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af listen. Det er således uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde.

Det fastslås i stk. 2, at anerkendelse af domme og afgørelser og overtagelse af tilsyn kan afslås, hvis den handling, som den oprindelige dom vedrører, ikke er omfattet af positiv-listen, eller hvis kravet om strafferamme ikke er opfyldt. Bestemmelsen er fastsat som en fakultativ afslagsgrund for at give mulighed for at anerkende og overtage tilsynet med den betingede dom mv., hvis hensynet til den pågældendes resocialisering taler for det.

Der henvises til bemærkningerne til § 29 n, stk. 2 og 3, og de almindelige bemærkninger punkt 2.3.3.3 om betydningen af manglende dobbelt strafbarhed for muligheden for at træffe efterfølgende afgørelser i forbindelse med tilsynet.

§ 29 p

Den foreslåede bestemmelse indeholder en række nærmere opregnede afslagsgrunde, som kan anvendes til at afslå at anerkende en dom eller afgørelse og overtage tilsynet med de pligter og påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen. Alle afslagsgrundene er fakultative, således at der efter en konkret vurdering kan træffes afgørelse om anerkendelse, uanset at der er grundlag for afslag.

Afslagsgrunden i nr. 1 giver mulighed for at afslå anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis den i artikel 6 omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen og ikke er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en rimelig frist. Kravene til attesten fremgår af lovens § 48. Bestemmelsen forudsætter, at de danske myndigheder skal tage kontakt til den myndighed, der har anmodet om fuldbyrdelsen med henblik på at få attesten suppleret eller berigtiget, jf. forslag til § 29 r, stk. 1.

Uanset om der er mulighed for at afslå anerkendelse på grund af mangler ved attesten, kan der efter en konkret vurdering ske anerkendelse af dommen eller afgørelsen, således at udstedelsesstatens manglende opfyldelse af de formelle krav ikke unødigt skal komme den domfældte til skade i tilfælde, hvor en overførelse af tilsynsforpligtelsen her til landet vil være gavnlige for den domfældtes mulighed for resocialisering.

Afslagsgrunden i nr. 2 giver mulighed for at afslå at anerkende en dom eller afgørelse, hvis betingelserne for anerkendelse i § 29 m, stk. 1 og 2, ikke er opfyldt. Der henvises til bemærkningerne til § 29 m. Det forudsættes, at der som normalt vil blive meddelt afslag på anerkendelse, hvis betingelserne i § 29 m, stk. 1 og 2, ikke er opfyldt.

Afslagsgrunden i nr. 3 gennemfører rammeafgørelsens præambelbetragtning 5, som bestemmer, at intet i rammeafgørelsen bør fortolkes som et forbud mod at nægte at fuldbyrde en afgørelse, hvis der er objektive grunde til at formode, at den eller de pågældende påbud eller pligter er idømt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældende kan blive dårligere stillet af en af disse grunde.

Efter afslagsgrund nr. 4 kan fuldbyrdelsen afslås, hvis straf for det forhold, som den pågældende i udlandet er kendt skyldig i, ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til dansk ret.

Afslagsgrunden i nr. 5 indebærer, at der kan meddeles afslag på anerkendelse af en dom eller afgørelse, hvis anerkendelse ikke vil være mulig på grund af den domfældtes immunitet.

Afslagsgrund nr. 6 vedrører den situation, hvor den domfældte på tidspunktet for handlingen var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15.

Afslagsgrund nr. 7 giver mulighed for at meddele afslag på anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis dommen eller afgørelsen, som skal anerkendes omfatter lægeterapi, som uanset tilpasning efter § 29 m, stk. 3 og 4, ikke kan underkastes tilsyn i henhold til det danske retssystem og sundhedsvæsen. Afslagsgrunden knytter sig til det i § 29 m, stk. 3, nr. 11, nævnte vilkår om pligt til at underkaste sig terapi eller afvænnning.

Det må antages, at muligheden for tilpasning af vilkår efter § 29 m, stk. 3 og 4, betyder, at bestemmelsen kun i sjældne tilfælde kan finde anvendelse. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan være behandling i andre medlemsstater, som ikke kan gennemføres her i landet, eller som kun kan gennemføres i strid med de principper for behandling, som anvendes her i landet. I disse tilfælde forudsættes det, at der meddeles afslag på anerkendelse af vilkåret eller den alternative sanktion.

Afslagsgrund nr. 8 vedrører tilfælde, hvor pligten eller påbuddet, som er fastsat i dommen eller afgørelsen er af en varighed på under 6 måneder.

Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse, når iværksættelsen af anerkendelse og overtagelse af tilsyn med vilkår vurderes at være uforholdsmæssigt byrdefuld set i forhold til den domfældtes muligheder for resocialisering her i landet. Bestemmelsen giver mulighed for at meddele afslag i de tilfælde, hvor tilsynsforanstaltninger ikke ville kunne iværksættes og afsluttes inden udløbet af varigheden af foranstaltningen eller udløbet af prøvetiden. Der kan i forbindelse med afgørelsen lægges vægt på, om den domfældte allerede befinder sig her i landet og muligheden for hurtig iværksættelse af tilsyn.

Afslagsgrund nr. 9 giver mulighed for at meddele afslag, hvis dommen eller afgørelsen vedrører handlinger, som helt eller hovedsagligt er begået her i landet eller på et sted, der ligestilles hermed (jurisdiktion).

Det forudsættes i overensstemmelse med præambelbetragtning 17, at bestemmelsen kun bør anvendes i undtagelsestilfælde, og at afgørelser om afslag efter denne bestemmelse bør være baseret på en undersøgelse af den konkrete sag og på høringer mellem de kompetente myndigheder i udstedelses- og fuldbyrdelsesstaten.

Endelig er der i afslagsgrund nr. 10 fastsat en mulighed for at afslå at anerkende en dom, hvis den domfældte er dømt som udebleven, medmindre en række nærmere bestemte betingelser er opfyldt. Bestemmelsen er ændret i medfør af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia, som er nærmere omtalt under punkt 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 29 q

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 q, stk. 1, kan anerkendelse af en dom eller afgørelse og overtagelse af tilsynet hermed afslås, hvis dommen eller afgørelsen, som ligger til grund for anmodningen om anerkendelse, vedrører samme forhold, som den domfældte tidligere er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten (forbud mod dobbelt strafforfølgning).

Bestemmelsen medfører, at en anmodning om anerkendelse af en dom eller afgørelse og overførelse af tilsynet hermed vil kunne afslås, hvis den pågældende f.eks. allerede er frifundet i en anden medlemsstat for det samme forhold. Tilsvarende gælder, hvis den pågældende tidligere er benådet her i landet for handlingen.

Hvis den pågældende tidligere er blevet dømt (og ikke frifundet) i en anden stat end Danmark, kan anerkendelse afslås, hvis den tidligere dom er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten. Fuldbyrdelsen vil således ikke kunne afslås under henvisning til, at den pågældende allerede er blevet dømt, hvis der på grund af passivitet i domsstaten ikke er taget skridt til fuldbyrdelse af dommen.

Det foreslås tillige, at anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis tiltale er frafaldet her i landet, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt, jf. stk. 2.

Afslaget er efter den foreslåede bestemmelse gjort fakultativt, men det forudsættes, at fuldbyrdelse som altovervejende hovedregel afslås, hvis

den dom, som anmodningen om fuldbyrdelse vedrører, er afsagt i strid med princippet om ne bis in idem.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3.1.1.5. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 29 r

Den foreslåede § 29 r, stk. 1, indeholder i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 11, stk. 2, en forpligtelse til at høre udstedelsesstaten, inden der træffes afgørelser om afslag efter § 29 p, nr. 1 (manglende attest), nr. 2 (ikke lovligt og sædvanligt ophold mv.), nr. 7 (lægebehandling/terapi), nr. 8 (varigheden af vilkåret), nr. 9 (jurisdiktion) og nr. 10 (udeblivelse) samt efter § 29 q, stk. 1 (dobbel strafforfølgning).

Bestemmelsen indeholder desuden en adgang til at udsætte afgørelsen om anerkendelse, indtil attesten som omhandlet i § 48 foreligger i fuldstændig stand.

Efter bestemmelsen i § 29 r, stk. 2, kan der i forbindelse med et afslag på anerkendelse indgås aftale med udstedelsesstaten om, at der på trods af afslaget føres tilsyn med de pligter og påbud, som er fastsat i dommen eller afgørelsen, men således at kompetencen til at træffe efterfølgende afgørelser efter § 29 n, ikke overtages, men forbliver hos udstedelsesstaten.

Bestemmelsen vil navnlig finde anvendelse i tilfælde, hvor hensynet til den domfældtes mulighed for resocialisering taler for, at tilsynet med de pligter og påbud, som er pålagt den pågældende, foretages her i landet, selv om der foreligger grundlag for at meddele afslag på anerkendelse af den pågældende dom eller afgørelsen, men hvor det af principielle eller juridiske grunde vil være vanskeligt at træffe efterfølgende afgørelser om f.eks. fastsættelse eller fuldbyrdelse af straf, i det omfang sådanne afgørelser kan tænkes at blive relevante.

Hvis der opstår behov for at træffe efterfølgende afgørelser om f.eks. fuldbyrdelse af straffen for en betinget dom eller genindsættelse efter prøveløsladelse, vil sådanne afgørelser i disse sager skulle træffes af myndighederne i udstedelsesstaten. Udstedelsesstaten skal derfor straks underrettes om den domfældtes overtrædelse af pligter eller påbud og alle øvrige oplysninger, som er af betydning for udstedelsesstatens mulighed

for at træffe efterfølgende afgørelser i sagen, jf. forslaget til § 29 r, stk. 2, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.3.2.

§ 29 s

§ 29 s fastlægger de tilfælde, hvor tilsynet med en dom eller afgørelse ophører her i landet og føres tilbage til udstedelsesstaten.

Tilsynet ophører efter stk.1 og føres tilbage til udstedelsesstaten, hvis udstedelsesstaten tilbagekalder attesten og dermed anmodningen om anerkendelse inden 10 dage efter modtagelsen af underretning om den maksimale straf, som i henhold til dansk lovgivning kan fastsættes for den lovovertrædelse, der gav anledning til dommen, og som kan pålægges den domfældte i tilfælde af overtrædelse af vilkårene eller de alternative sanktioner forbindelse, jf. § 29 n, stk. 7, eller når den modtager underretning om afgørelsen om tilpasning af vilkår eller alternative sanktioner efter § 29 m, stk. 4 eller 5, jf. § 29 t, nr. 5. Hvis der på tidspunktet for udstedelsesstatens tilbagekaldelse af attesten allerede er indledt tilsyn her i landet, forbliver tilsynskompetencen imidlertid her i landet.

Tilsynet ophører endvidere efter stk. 2, og føres tilbage til udstedelsesstaten, hvis den domfældte forsvinder og ikke længere har sit sædvanlige ophold her i landet, eller der er indledt ny straffesag mod den pågældende i udstedelsesstaten, som har bedt om, at tilsynet føres tilbage til staten, jf. stk. 2, nr. 1 og 2.

§ 29 t

Bestemmelsen opregner de situationer, hvor de danske myndigheder vil være forpligtet til at underrette udstedelsesstatens myndigheder om sagen.

Det gælder for det første tilfælde, hvor en dansk myndighed videresender en dom og en eventuel hertil tilknyttet afgørelse, som fastsætter de påbud eller pligter, som udstedelsesstaten ønsker, at Danmark skal føre tilsyn med, til rette myndighed her i landet. Der vil altså være tale om tilfælde, hvor udstedelsesmyndigheden har sendt dommen mv. til den forkerte myndighed her i landet.

Herudover gælder det tilfælde, hvor overtagelse af tilsyn ikke er mulig, fordi den domfældte ikke kan spores her i landet.

Herudover er der pligt til underretning af udstedelsesstaten om alle afgørelser om anerkendelse eller afslag på anerkendelse, overtagelse af tilsyn og tilpasning af pligter og påbud. Det samme gælder efterfølgende afgørelser, som træffes i forbindelse med tilsynet og eventuelle afgørelser om benådning. Endelig gælder det afgørelser om, at tilsynet føres tilbage til udstedelsesstaten, som træffes i medfør af de foreslåede bestemmelser i § 29 n, stk. 2 og 3, og § 29 s, stk. 2.

Til nr. 7 (ændring af § 33, stk. 1, nr. 5)

Den foreslåede ændring har til formål at gennemføre artikel 4 i Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af rammeafgørelse 2002/584/RIA, rammeafgørelse 2005/214/RIA, rammeafgørelse 2006/783/RIA, rammeafgørelse 2008/909/RIA og rammeafgørelse 2008/947/RIA samt styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen (herefter rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia).

Rammeafgørelsens artikel 4 medfører en ændring af artikel 8, stk. 2, litra e), i rammeafgørelse 2006/783/RIA om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation. Artikel 8, stk. 2, litra e) er gennemført i dansk ret i § 33, stk. 1, nr. 5, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Ændringen af § 33, stk. 1, nr. 5, medfører en præcisering af de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdelsesstat kan fuldbyrde en afgørelse om konfiskation, som er afsagt i en anden medlemsstat, uden at den pågældende person selv var til stede under retssagen.

Der henvises til punkt 3.2.2 og 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (ændring af § 48, stk. 3)

Den foreslåede ændring indebærer, at også afgørelser om anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. kan udsættes i det nødvendige tidsrum, hvis det findes nødvendigt at tilvejebringe en dansk oversættelse af udstedelsesstatens afgørelse. I disse tilfælde kan fristen for afgørelse på 60 dage, jf. bemærkningerne til nr. 9 og 10 nedenfor, således fraviges, hvis arbejdet med oversættelsen nødvendiggør dette.

Til nr. 9 og 10 (ændring af § 54, stk. 1 og 4)

Efter lovforslaget skal anmodninger om anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse, som alternativ sanktion eller ved prøveløsladelse, behandles efter reglerne i kapitel 12, som generelt regulerer behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser her i landet.

Den foreslåede ændring af stk. 1 indebærer, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, som udgangspunkt bliver ansvarlig myndighed for behandling af anmodninger om anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser efter denne lov. Bestemmelsen er fastsat som en bemyndigelsesbestemmelse med henblik på, at Justitsministeriet kan beslutte, at kompetencen til at træffe afgørelse helt eller delvist overlades til andre myndigheder. Der henvises til punkt 2.3.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede stk. 4 skal anerkendelse af og overtagelse af tilsyn med afgørelser omfattet af forslaget til § 29 l træffes hurtigst muligt og senest 60 dage efter modtagelsen af dommen eller afgørelsen. Udstedelsesstaten skal underrettes, hvis det på grund af ekstraordinære omstændigheder ikke er muligt at overholde fristen.

Bestemmelsen indeholder ingen nærmere definition af de afgørelser, som skal være truffet inden for tidsfristen. Det forudsættes, at Justitsministeriet – medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder – skal have truffet afgørelse om anerkendelse eller afslag på anerkendelse af dommen eller afgørelsen inden for fristen, og at der i forbindelse med behandlingen af sagen endvidere skal træffes afgørelse om behovet for tilpasning af vilkåret eller den alternative sanktion. Det er imidlertid ikke

et krav, at tilsynet med den pågældende person skal iværksættes inden for fristen.

Til nr. 11 (ændring af § 59, stk. 2)

Den foreslåede ændring indebærer, at attester, der sendes til andre medlemsstater med henblik på fuldbyrdelse af en dansk betinget dom eller afgørelse om prøveløsladelse, skal attesteres af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil.

Til nr. 12 (ny § 60 b)

Den foreslåede bestemmelse fastslår, på hvilke betingelser, justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan anmode en anden medlemsstat om at anerkende og føre tilsyn med afgørelser afsagt her i landet. Efter bestemmelsen kan anmodningen vedrøre domme og afgørelser som nævnt i forslaget til § 29 1, herunder betingede domme (med eller uden straffastsættelse) og afgørelser om prøveløsladelse, hvor der i forbindelse med dommen eller afgørelsen er fastsat et eller flere vilkår, som der skal føres tilsyn med.

I medfør af stk. 1 kan anmodningen fremsendes til en stat, hvor den domfældte har lovligt og sædvanligt ophold, når den domfældte er vendt tilbage til denne medlemsstat eller ønsker at vende tilbage til staten, jf. også rammeafgørelsens artikel 5, stk. 1. I medfør af stk. 2 kan justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, desuden anmode en anden medlemsstat end den, hvor domfældte har lovligt eller sædvanligt ophold, om at anerkende og føre tilsyn med dommen eller afgørelsen, hvis den domfældte ønsker det, og forudsat at medlemsstaten har givet sit samtykke hertil, jf. også rammeafgørelsens artikel 5, stk. 2.

Ifølge rammeafgørelsen skal medlemsstaterne erklære over for Rådets Generalsekretariat på hvilke betingelser, deres kompetente myndigheder kan give samtykke til at anerkende domme i henhold til artikel 5, stk. 2. Det vil således afhænge af de pågældende landes samtykkeerklæringer, om en anmodning i den konkrete sag kan fremsendes.

Efter den foreslåede artikel 60, stk. 3, kan justitsministeren fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager om fremsendelse af anmodninger.

Til § 2
(Udleveringsloven)

Til nr. 1 (ændring af § 10 g)

Den foreslåede ændring har – sammen med lovforslagets § 2, nr. 2 – til formål at gennemføre artikel 2 i Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om afgørelser afsagt in absentia.

Rammeafgørelsen medfører en ophævelse af artikel 5, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne og indsættelse af en ny artikel 4 a. Artikel 5, stk. 1, er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 g.

I overensstemmelse med ændringerne i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv. indebærer den foreslåede ændring af § 10 g en præcisering af de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdesstat kan udlevere en domfældte med henblik på fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen.

Den foreslåede § 10 g, nr. 1-4, opregner en række nærmere betingelser, som – hvis de er opfyldt af udstedelsesstaten – vil medføre, at udlevering ikke vil kunne afslås.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 3.2.2. og punkt 3.3.2.

Til nr. 2 (ny § 18 b, stk. 3)

Bestemmelsen gennemfører den nye artikel 4 a, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv., jf. også bemærkningerne til § 2, nr. 1.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 3, indebærer, at en person, der begæres udleveret af en anden EU-medlemsstat i sager omfattet af forslaget til § 10 g, nr. 4, kan bede om at modtage en genpart af den udeblivelsesdom, som ligger til grund for udleveringen, inden udleveringen finder sted. Straks efter at den udstedende myndighed har fået underret-

ning om anmodningen skal dommen fremsendes til de danske myndigheder, som skal sørge for, at dommen modtages af den pågældende person.

Til § 3
(Ikrafttræden)

Det foreslås, at justitsministeren kan fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden, og at ministeren herunder kan bestemme, at dele af loven skal træde i kraft på forskellige tidspunkter.

Det forventes, at justitsministeren sætter loven i kraft samtidig med, at henholdsvis rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia og rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med betingede domme, alternative sanktioner og afgørelser om prøveløsladelse skal være gennemført i dansk ret.

Tidspunktet for gennemførelse af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt in absentia er den 28. marts 2011. Tidspunktet for gennemførelse af rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med afgørelser af udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse mv. er den 6. december 2011.

Til § 4

Bestemmelsen fastlægger lovens territoriale gyldighedsområde.